

Informatieblad

Geachte Lezers,

De Advent is begonnen! We zijn de heerlijke Kersttijd ingegaan! Een tijd – de natuur buiten helpt ons hierbij – waarin we meer in huis zijn en ook meer innerlijk worden. We nemen meer tijd voor godsdienstig verdiepende lectuur. Het gebed wordt intensiever, meer beschouwend. We willen wat meer boetvaardig zijn. En dat is heel goed aan het begin van een nieuw kerkelijk jaar, waarin we opnieuw Christus in Zijn Mysteries gaan volgen, ja, ons levendig bij Hem aansluiten door de deelname aan de heilige Liturgie. Hoe groter ons verlangen tot navolging en gelijkvormigheid met Hem nu is, des te meer zal Hij ons kunnen geven. De groeiende liefdeband met Hem wordt effectief gevoed door het ontvangen van de heilige Sacramenten. En voor degenen die hun geestelijke leven hebben laten kwijnen, is het nu de tijd om te ‘resetten’, vooral door, mocht de laatste Biecht zeer lang geleden zijn, te gaan biechten, opdat ook zij in het nieuwe jaar zullen kunnen zeggen, weer iets méér met Christus verzezen te zijn ... van de oude mens!

De Advent is een tijd van verlangen naar de komst van onze goddelijke Verlosser. Om ons in te kunnen denken hoe het zonder Hem zou zijn, hoeven we ons niet eens meer in de geest te verplaatsen in de oudtestamentische tijd. Zien we maar gewoon rondom ons, naar de toestand in de wereld. In het ‘christelijk’ Europa tracht men nu een orde te scheppen met uitsluiting van God en stort zich daarmee vanzelf in een onnoemelijke chaos. Men spreekt voortdurend over oplossing van problemen, maar niet meer over verlossing. “Heb Ik het u niet gezegd ...?” geeft Christus te denken. “Zonder Mij kunt gij niets doen.” (*Jh. 15, 5*) Duurzame vrede en gerechtigheid zijn daarom ver te zoeken! Vroeger kregen we een keer schoolvrij vanwege ijs op straat, nu krijgen de kinderen in Brussel schoolvrij vanwege terroristen ... Er is angst ...

De mensheid heeft Christus nodig om goed te zijn! In plaats van Hem onverkort en eenduidig aan de wereld te verkondigen, discussiëren kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders tijdens de tweede zitting van de Synode over het gezin om in het eindverslag de wereld te kennen te geven dat de nogal uiteenlopende meningen gebleven zijn. Waar is de eenheid in de leer? We weten wat de compromisteksten van het Tweede Vaticaanse Concilie hebben voortgebracht ... En kunnen ons nu terecht afvragen, waarheen zal Paus Franciscus de Kerk leiden? Ook dat veroorzaakt angst.

Maar laten we in deze turbulente tijd het Kerstmysterie niet vergeten en ons erin verdiepen! Want dat zal onze ziel voeden en sterker maken in de liefde, waardoor we veel aankunnen. Laten wij onze aandacht dus richten op God, die ons kracht geeft en ons vertrouwen in Hem nooit zal beschamen.

Genadevolle adventstijd!

Pater Carlo de Beer

Verklaring naar aanleiding van de Synode over het Gezin

Het eindverslag van de tweede zitting van de Synode over het Gezin, gepubliceerd op 24 oktober 2015, toont niet bepaald gelijkgestemdheid van de synodevaders, maar geeft blijk van een compromis tussen ver uiteenlopende standpunten.

Natuurlijk staat er iets in over het huwelijk en het katholieke gezin volgens de leer van de Kerk, maar we constateren ook een aantal betreuenswaardige vaagheden en omissies, maar vooral inbreuken op het kerkelijk recht in naam van een relativistische pastorale barmhartigheid. De algemene indruk die dit document geeft is er een van verwarring, die ongetwijfeld zal worden gebruikt op een manier die strijdig is met de onveranderlijke leer van de Kerk.

Daarom lijkt het ons noodzakelijk de waarheid die we van Christus ontvingen, ten eerste, over de rol van de paus en de bisschoppen en, ten tweede, over huwelijk en het gezin opnieuw te bevestigen. Wij doen dit in dezelfde geest die ons noopte een verzoekschrift naar Paus Franciscus te sturen vóór de tweede zitting van deze Synode.

1. De rol van de Paus en de Bisschoppen¹

Als zonen van de katholieke Kerk geloven wij dat de bisschop van Rome, de opvolger van de H. Petrus, de plaatsbekle-

der is van Christus, en tevens dat hij het hoofd is van de hele Kerk. Zijn macht is rechtsbevoegdheid in de ware betekenis. Met betrekking tot die bevoegdheid zijn de herders, evenals de gelovigen van de afzonderlijke Kerken, afzonderlijk of allen gezamenlijk, zelfs in een Concilie, in een Synode of in bisschoppenconferenties gebonden door de plicht van hiërarchische ondergeschiktheid en oprechte gehoorzaamheid.

God heeft de zaken zodanig geordend dat, door de eenheid van gemeenschap met de Bisschop van Rome en door hetzelfde geloof te verkondigen, de Kerk van Christus één kudde onder één Herder zou zijn. Gods Heilige Kerk is op goddelijke wijze gesticht als een hiërarchische gemeenschap, waarin het bestuurlijke gezag over de gelovigen van God komt, via de paus en de bisschoppen die aan hem onderworpen zijn.² Omdat het hoogste pauselijk Magisterium de geopenbaarde waarheid onvervalst tot uitdrukking heeft gebracht, zowel in dogmatische als in kerkrechtelijke zaken, is het niet het terrein van kerkelijke lichamen, bekleed met een mindere graad van gezag – zoals

bisschoppenconferenties – daarin wijzigingen aan te brengen.

De strekking van de heilige dogma's die voor eeuwig behouden moet blijven heeft het Magisterium van paus en bisschoppen eens en voor altijd verkondigd, en het is nimmer toegestaan daarvan af te wijken. Daarom moet het pastorale werk van de Kerk, wanneer het barmhartigheid beoefent, beginnen het gebrek aan kennis te verhelpen door de zielen de waarheid, die hen zal redden, bij te brengen.

In de aldus door God ingestelde hiërarchie werden, in zaken van geloof en leer gezag, geopenbaarde waarheden aan de apostelen en hun opvolgers, de paus en de bisschoppen, toevertrouwd als een Heilig Onderpand zodat zij het trouw zouden bewaken en het met gezag zouden verkondigen. De bronnen die dit onderpand bevatten, zijn de boeken van de Heilige Schrift en de ongeschreven tradities die, nadat zij door de apostelen werden ontvangen van Christus Zelf of

onder influistering door de Heilige Geest doorgegeven door de apostelen, tot ons zijn gekomen.

Wanneer de lerende Kerk de betekenis van deze waarheden uitlegt, die vervat zijn in de Schriften en de Traditie, legt zij die de gelovigen met gezag op, zodat zij ze aannemen als door God geopenbaard. Het is verkeerd om te zeggen dat de functie van de paus en de bisschoppen bestaat uit het goedkeuren van datgene wat de *sensus fidei* of het algemeen gevoelen van 'Gods Volk' hun aanbeveelt.

Zoals wij reeds schreven in ons Verzoekschrift aan de Heilige Vader: "Wat ons nog meer zorgen baart is, dat sommige van uw woorden de indruk geven, dat het mogelijk zou zijn om de leer van de Kerk te evolueren als antwoord op nieuwe behoeften van het Christelijke volk. Onze bezorgdheid komt voort uit het feit dat in zijn encycliek *Pascendi*, de H. Pius X, de aanpassing van leerstukken aan de zogenaamde eisen van de tegenwoordige

tijd, heeft veroordeeld. Zowel Pius X als u, Uwe Heiligheid, ontvingen de volheid van het gezag om te onderwijzen, te heiligen en te besturen in gehoorzaamheid aan Christus, die het Hoofd en de Herder is van de kudde van alle tijden en op alle plaatsen en Wiens plaatsbekleder de paus moet zijn op deze aarde. Datgene wat onderwerp is geweest van een plechtige veroordeling, kan na verloop van tijd geen goedgekeurde pastorale praktijk worden”.

Dit noopte Aartsbisschop Marcel Lefebvre in zijn Verklaring van 21 november 1974 te schrijven: “Geen gezag, zelfs niet het hoogste in de hiërarchie, kan ons dwingen ons Katholieke Geloof te verlaten of te verminderen, zoals dat zo helder werd uitgedrukt en verkondigd door het Magisterium van de Kerk gedurende negentien eeuwen. ‘Waarachtig, wanneer wijzelf’, zei de H. Paulus, ‘of zelfs een engel uit de hemel, u een ander evangelie zouden verkondigen, dan wij u hebben verkondigd, hij zij vervloekt.’”³

2. Huwelijk en het Katholieke Gezin

Wat het huwelijk betreft, God voorzag voor de aanwas van het menselijk ras de instelling van het huwelijk, als de stabiele en blijvende vereniging van een man en een vrouw.⁴ Het huwelijk van gedoopte personen is een Sacrament, omdat Christus het tot die waardigheid heeft verheven; huwelijk en het gezin zijn derhalve instellingen die zowel goddelijk als natuurlijk zijn.

Het eerste doel van het huwelijk is de voortplanting en de opvoeding van kin-

deren, dat geen menselijk voornemen mag verhinderen door handelingen te verrichten die daarmee in strijd zijn. Het tweede doel van het huwelijk is de wederzijdse bijstand die de echtgenoten elkaar bieden, alsmede als hulpmiddel tegen wellust.

Christus bepaalde dat de eenheid van het huwelijk blijvend zou zijn, zowel voor Christenen als voor de hele mensheid. Deze eenheid heeft een onverbreekelijk karakter, zodat de echtelijke band nooit mag worden verbroken, noch door de wil van beide partijen, noch door welke menselijke autoriteit dan ook. “Wat dus God heeft verenigd, dat scheidt geen mens.”⁵ In het geval van het kerkelijk huwelijk van gedoopte personen wordt de eenheid en onverbreekelijkheid verder verklaard door het feit dat het een symbool is van de eenheid van Christus met Zijn Bruid.

Al hetgeen mensen zouden voorschrijven of doen tegen de eenheid of onverbreekelijkheid van het huwelijk is niet in overeenstemming met de eisen van de natuur of met het goede van de maatschappij. Bovendien mogen gelovige katholieken niet samenleven na alleen het burgerlijk huwelijk, zonder rekening te houden met het door de Kerk voorgeschreven kerkelijk huwelijk.

Het ontvangen van de Eucharistie (ofwel de H. Communie) vereist de staat van genade en de vereniging in liefde met Christus; het vergroot deze liefde en het betekent tegelijkertijd de liefde van Christus voor de Kerk, die met Hem verenigd is als Zijn enige Bruid. Derhalve kunnen degenen die blijvend samenleven in een overspelige relatie, wat strijdig is

met de wetten van God en van de Kerk, geen Eucharistische Communie ontvangen. Ze zijn te beschouwen als openlijke zondaars, omdat ze het slechte voorbeeld geven van een overtreding tegen de gerechtigheid en de liefde. “Wie zijn vrouw verstoot en een ander huwt, begaat overspel.”⁶

Om absolutie te verkrijgen voor zijn zonden in het kader van het Sacrament van de Biecht, is het noodzakelijk het vaste besluit te nemen om niet meer te zondigen, en dus kunnen zij die weigeren een eind te maken aan hun ongeregelde situatie geen geldige absolutie ontvangen.⁷

In overeenstemming met de Wet van God (natuurwet), heeft de mens alleen binnen het legitieme huwelijk het recht om zijn seksualiteit uit te oefenen, met inachtneming van door de moraal gestelde grenzen. Dit is de reden waarom homoseksualiteit in tegenspraak is met de natuurlijke goddelijke Wet. Relaties, aangegaan buiten het huwelijk (samenleven, overspelige of zelfs

homoseksuele relaties) zijn een stoornis in strijd met de eisen van de natuurlijke goddelijke wet en zijn daarom een zonde; het is onmogelijk om daarin iets moreel positiefs te erkennen.

De huidige dwalingen en civiele wetgeving tegen de heiligheid van het huwelijk en de zuiverheid van de moraal zijn een afwijking van de natuurlijke goddelijke Wet. Die Wet maakt geen uitzonderingen, omdat God in Zijn oneindige wijsheid, toen Hij de Wet gaf, alle gevallen en omstandigheden voorzag, anders dan menselijke wetgevers. Daarom is zogenaamde situatie-ethiek, waarin sommigen voorstellen om de gedragsregels, die voorgeschreven zijn door de natuurlijke wet, aan te passen aan de wisselende omstandigheden van verschillende culturen, ontoelaatbaar. De oplossing van problemen van morele aard moet niet alleen worden gezocht bij het geweten van de echtgenoten of hun herders; het geweten moet eerst worden onderworpen aan de natuurlijke wet.

De zorg van Christus, de barmhartige Samaritaan, voor de zondaar geeft blijk van een soort barmhartigheid die geen schikking treft met zijn zonde, net als de arts die een zieke doeltreffend wil helpen te genezen, maar geen schikking treft met zijn ziekte, maar hem helpt om ervan af te komen. We kunnen ons niet losmaken van de leer van het Evangelie, in naam van een subjectivistisch pastoraat – terwijl we er in het algemeen naar verwijzen – en haar van geval tot geval zouden afschaffen. We kunnen de bisschoppen niet het recht geven om de wet van de onontbindbaarheid van het huwelijk *ad casum* op te schorten, zonder het gevaar te lopen de leer van het Evangelie te verzwakken

en het gezag van de Kerk te verbrekken. Want, met deze verkeerde kijk op de dingen, zou wat leerstellig is bevestigd, pastoraal kunnen worden ontkennd en wat *de jure* verboden is, zou *de facto* kunnen worden toegestaan.

In deze opperste verwarring is het nu aan de paus – overeenkomstig zijn verantwoordelijkheid, en binnen de grenzen hem door Christus gesteld – nogmaals duidelijk de katholieke waarheid *quod semper; quod ubique, quod ab omnibus*⁸ uiteen te zetten en deze universele waarheid te behouden zonder de kans op tegenspraak in de plaatselijke praktijk.

Terwijl we de oproep van Christus: *vigilate et orate* involgen, bidden wij voor de paus: *oremus pro pontifice nostro Francisco*, en blijven wij waakzaam: *no tradat eum in manus inimicorum ejus*, opdat God hem niet moge uitleveren aan de macht van Zijn vijanden. We smeken Maria, Moeder van de Kerk, de genaden voor hem te verkrijgen, die het hem mogelijk zullen maken de trouwe beheerder van de schatten van haar goddelijke Zoon te zijn.

1. Concilie van Trente, 4e Zitting; Vaticaan I, *Constitutie Dei Filius*; Besluit *Lamentabili*, 6
2. Mt. 16,18-19; Jh. 21,15-17; Vaticaan I, *Constitutie Pastor Aeternus*
3. Gal. 1,8
4. Gen. 2,18-25
5. Mt. 19,6
6. Mt. 19,9
7. Leo XIII, *Arcanum Divinae Sapientiae*; Pius XI, *Casti Connubii*
8. Hetgeen altijd, overal en door iedereen [is verkondigd]”, Vincent de Lerins, *Commonitorium*

Menzingen, 27 oktober 2015
+ *Bernard FELLAY*
Algemeen Overste van de Broederschap St. Pius X

Christus in Zijn Mysteries

“... en het Woord is vlees geworden.”

Dom Columba Marmion, Abt van Maredsous

I

Christus is volmaakt God en volmaakt mens. Wanneer Hij zich aan ons vertoont in de kribbe te Bethlehem, in het werkhuis te Nazareth, op de wegen van Judea, gezeten in het leergestoelte van de synagogen, aan het kruis genageld of glorierijk ten hemel opstijgend, openbaart Hij zich tegelijkertijd én als God én als mens.

Hij is volmaakt God. – Door onze natuur aan te nemen, blijft het Woord wat Het is: *Quod fuit permansit*¹: Het blijft God, het eeuwig Wezen, de volheid bezittend van alle leven, alle volmaaktheid, alle gezag, alle macht en alle zaligheid.

Hoor, hoe het mens geworden Woord zelf zijn godheid verkondigt: “Evenals de Vader het leven heeft in Zichzelf, aldus gaf Hij ook de Zoon, leven te hebben in Zichzelf ... (Jh. 5,26). Ik en de Vader zijn één ... (Jh. 10,30). Al wat de Vader doet, dat doet ook de Zoon evenzo ... (Jh. 5,19). Al wat Mijn Vader toebehoort, hoort Mij toe; al wat Mij toebehoort, hoort Mijn Vader toe (Jh. 17,10)”. – Zoals u ziet, is er eenzaamheid van volmaaktheden en gelijkheid van rechten, omdat er eenheid van natuur is.

Christus is de Zoon van God en bijgevolg God zelf. De Farizeeën erkennen dat God alleen de zonden kan vergeven; in hun bijzijn, om te bewijzen dat Hij God is, schenkt Jezus vergiffenis aan de lamme en voegt bij de geschonken vergiffenis nog een mirakel toe (Mc. 2,7-12); Hij verklaart dat Hij, neergedaald zijnde uit de hemel, het Brood van het leven is, het Brood dat het eeuwig leven geeft (Jh. 6,51-52); evenzo kan Hij, alleen, door Zijn eigen macht, weer ten hemel opstijgen, omdat Hij alleen er is uit neergedaald (Jh. 3,13). – Ook vraagt Hij aan Zijn Vader, dat de door Hem aangenomen mensheid verheerlijkt moge worden met die eeuwige heerlijkheid, die Hij bezit als Woord, als God, vóór het bestaan van de wereld (Jh. 17,5). Hij handelt met God als met Zijn gelijke, want Hij is Gods Zoon zelf.

Volmaakt God, is Christus ook volmaakt mens: *Et Verbum caro factum est*. – Hij nam van ons een menselijke natuur te leen, die Hij tot de Zijne maakte, door ze met Zich op fysieke, zelfstandige, persoonlijke wijze te verenigen door onuitsprekelijke banden: *Quod non erat assumpsit*.

Die eeuwige God, het noodzakelijk door Zichzelf bestaande Wezen, wordt

in de tijd geboren uit een vrouw: *Factum ex muliere* (Gal. 4,4). Net als wij, heeft Christus een menselijke natuur, volledig, volkomen in haar bestanddelen: *Debuit per omnia fratribus similari* (Hebr. 2,17). Evenals wij, heeft Christus een geschapen ziel, begaafd met vermogens gelijk aan de onze; Zijn lichaam is een waarachtig lichaam, uit het zuiverste bloed van Zijn moeder gevormd. In de eerste tijden van de Kerk stonden er ketteren op om te beweren dat Christus slechts een schijnlichaam had aangenomen; maar die werden door de Kerk veroordeeld. Christus is op waarachtige wijze een van de onzen, een van ons geslacht. Hij heeft, zoals het Evangelie verhaalt, werkelijk honger, dorst en vermoeienis geleden; Hij heeft geweend, en de smart heeft Zijn lichaam werkelijk verbrijzeld evenals zij ons overvalt. Zelfs na Zijn Verrijzenis bewaart Hij die menselijke natuur; aan Zijn ongelovige leerlingen wil Hij er de werkelijkheid van tonen: “*Palpate et videte* (Lc. 24,39 v): betast Mij en zie; kan een geest vlees en beenderen hebben, zoals u aanschouwt dat Ik heb?” En daar ze nog twijfelden, zei Hij hun: “Hebt u hier niets te eten? Zij gaven Hem nu een stuk gebraden vis en wat honingraat. En Hij nam het, en nuttigde ervan voor hun ogen.”

Al het onze heeft Hij tot het Zijne gemaakt, – de zonde alleen uitgezonderd: *absque peccato* (Hebr. 4,15). Noch de zonde, noch wat zonde voortbrengt, noch wat er uit volgt, de begeerlijkheid, de dwaling, de onwetendheid, heeft Christus

gekend. Zijn vlees is aan het lijden onderworpen, want Hij komt door het lijden voor onze zonden boeten: maar de zonde zelf heeft geen vat op Hem: “Wie zal Mij van zonde overtuigen?” (Jh. 8,46). Die uitdaging tot de Joden bleef zonder antwoord; en, om Christus ter dood te veroordelen, moest naar valse getuigen worden gezocht. Hij is mens, doch een mens van vlekkeloze reinheid, zoals het de waardigheid van een Godmens betaamt: *Sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus* (Hebr. 7, 26).

Zodat Christus de goddelijke en de menselijke natuur bezit, én God én mens is, volmaakt God en volmaakt mens.

Slahet Evangelie open: op elke bladzijde zult u er zien dat het mens geworden Woord Zichzelf als God en mens vertoont in al wat Hij doet of volbrengt;² overall openbaren zich de Godheid en de mensheid, elk volgens haar natuur en haar eigenschappen.

Christus wordt geboren uit een vrouw, maar Hij wil dat Zijn moeder maagd is en blijft; – in de kribbe is Hij een kind, dat als andere kinderen wat melk tot voedsel nodig heeft, maar de engelen loven Zijn komst als die van de Verlosser van de wereld; – Hij ligt op stro in een stal, maar een wonderbare ster geleidt de Wijzen uit het Oosten tot Hem; – evenals elk Joods kind is Hij aan de wet van de besnijdenis onderworpen, maar bij die gelegenheid ontvangt Hij een naam, die uit de hemel komt en die wijst op een goddelijke zending; – Hij groeit op in jaren en in wijsheid, maar op twaalfjarige leeftijd dwingt Hij de Wetgeleerden bewondering af door Zijn wijze antwoorden; – Hij laat zich dopen door de Voorloper Johannes alsof Hij het nodig had boetvaardigheid te doen, maar op datzelfde ogenblik gaat de hemel open, en de eeuwige Vader verklaart van Hem dat Hij Zijn welbeminde Zoon is; – in de woestijn voelt Hij honger, doch engelen komen Hem dienen; – tijdens Zijn rondreizen in Palestina lijdt Hij vermoeienis, dorst, gebrek, maar met één woord, door Zijn eigen gezag, doet Hij de lammen gaan, geneest de kreupele en vermenigvuldigt broden om het volk te verzadigen; – op het meer van Genesaret slaapt Hij in het schip terwijl Zijn leerlingen tegen de storm vechten, maar, een ogenblik daarna, gewekt door

de bange leerlingen, bedaart Hij met één gebaar de woedende golven; – bij Lazarus’ graf is Hij bewogen, stort Hij tranen, echt menselijke tranen, maar met één woord wekt Hij Zijn vriend op, die reeds vier dagen was overleden; – in de Hof van Olijven, na een doodstrijd vol verveling, droefheid en angst, laat Hij zich verrassen door Zijn vijanden, maar het is Hem genoeg te verklaren dat Hij Jezus van Nazareth is, om hen achterover te doen vallen; – aan het kruis sterft Hij als de geringste onder de mensen, maar de beroerde natuur verkondigt dat een God zieltoogt.

Alzo, zoals de H. Leo het zo prachtig zegt:³ “heeft de Majesteit zich verenigd met de geringheid, de macht met de zwakheid, het sterfelijke met het eeuwige ... een onschendbare natuur met een natuur aan lijden onderworpen ... De waarachtige God wordt geboren in de volledige en volmaakte natuur van een waarachtige mens, geheel met wat van Hem is, ook geheel met wat van ons is”: *Totus in suis, totus in nostris.*

Overall, vanaf het eerste uur van Zijn komst in deze wereld, openbaart zich in Jezus de vereniging van de Godheid met de mensheid; een vereniging die niets wegneemt van de goddelijke volmaaktheden, en de werkelijkheid van de menselijke natuur ongeschonden laat: de Menswording is een onuitsprekelijke vereniging.

O eeuwige Wijsheid, wat zijn Uw gedachten ondoordringelijk en Uw werken wonderbaar!

II

Nog wonderbaarder wordt voor ons dat mysterie, wanneer we beschouwen op welke manier de vereniging van de twee naturen wordt verwezenlijkt.

De goddelijke en de menselijke natuur zijn in één persoon verenigd, de eeuwige Persoon van het Woord, van de Zoon.

In ons maken ziel en lichaam, samen verenigd, een menselijke persoon uit. Niet alzo in Christus. Daar heeft de menselijke natuur, hoe geheel, hoe volmaakt ze ook zij in haar wezen, in haar bestanddelen, slechts haar bestaan door het Woord, in de goddelijke Persoon van het Woord. Het Woord geeft aan de menselijke natuur haar werkelijkheid van bestaan, hetgeen hier wil zeggen: haar persoonlijk “op-zich-staan”. In Jezus is er dan maar één Persoon, die van de enige Zoon Gods.

Nochtans, zoals u weet, bewaren de twee naturen, hoe innig ook met elkaar verenigd, hun bijzondere krachten en hun eigenschappelijke handelingen; er bestaat tussen hen noch vermenging noch versmelting: *Non commixtionem passus*; onscheidbaar verenigd in de ene Persoon van het Woord, bewaren zij elk hun eigen werkzaamheid.

Ten slotte, hoewel menselijk in Zijn uitwendige uitingen, is het leven van de Verlosser geheel goddelijk om reden van de hypostatische vereniging. Een menselijke, ja een echt menselijke werkzaamheid vertoont zich in Christus, doch die

werkzaamheid is geheel van het goddelijke doordrongen, en ze is in waarheid geheel goddelijk, indien men ze toeschrijft aan de Persoon, van wie zij uitgaat, en aan wie zij haar waardigheid ontleent.⁵

De goddelijke Persoon van het Woord is de oorsprong van al de volmaaktheden van Christus. In de H. Drievuldigheid uit het Woord de volmaaktheden van de Vader door een oneindig enkelvoudige daad; door zich met de mensheid te verenigen, uit door haar het Woord al die volmaaktheden, door menigvuldige en verschillende daden, overeenkomstig de menselijke natuur: zo wordt de zonnestraal, wanneer hij het prisma is doorgaan, een beeld van allerhande kleuren. De deugden van Jezus' heilige mensheid: Zijn geduld, Zijn zachtmoedigheid, Zijn goedheid, Zijn barmhartigheid, Zijn ijver, Zijn liefde, het zijn allemaal deugden door de menselijke natuur volbracht, maar die aan de goddelijke Persoon van het Woord toegeschreven worden, en die terzelfder tijd aan onze aardse blikken de volmaaktheden van de onzichtbare God openbaren.

1. Antifoon van het feest van de Besnijdenis.
2. *Semper hoc egit Christus dictis et factis suis, ut Deus credatur et homo, Deus qui nos fecit, homo qui nos quaesivit ... sic esse Christum hominem factum ut non destitit Deus esse; manens Deus accepit hominem qui fecit hominem.* St. Augustinus Tract. in Joan. XXVIII.
3. *Epistola (28) dogmatica ad Flavian.*
4. *Agnosce mediatorem Dei et hominum qui ab ipso natiuitatis suae exordio divinis humana sociat, ima summis.* S. Bernard. Sermo I de Circumcisione.
5. Er is een tweevoudig leven in Christus; want alhoewel er slechts één *principium quod* is (de goddelijke Persoon van het Woord), zijn er twee formele *principia quo*, werkelijk van elkaar onderscheiden, de goddelijke natuur en de menselijke natuur, en beide zijn bronnen van specifieke handelingen.

De scheppende hand

*Een kerstvertelling van Jan Tell
Katholieke Illustratie 1952*

Han Tarsen, de beeldhouwer, was in zijn atelier druk bezig aan het beeld van de heilige Willibrord, dat hij de prior van het klooster vóór Kerstmis had beloofd. De spaanders, die van zijn guts naar beneden vielen, gaven een verrukkelijke geur van eikenhout; de hand van Tarsen hield losjes de bolle hamer, die op de guts tikte, en het ging allemaal zo goed. Net begon hij een deuntje te fluiten, toen zijn vrouw, Mara, het atelier in kwam en zei: “Han, daar is de prior. Kom je even ?”

“Laat hem maar hier komen,” zei Han, “dan kan hij zien, hoe ik die Willibrord uit het hout haal”.

“Nee, dat wil hij niet, hij wenst niet te storen en het is maar voor even. De thee is klaar. Kom maar.”

“Vooruit dan! Moet ik me misschien eerst verkleden voor de visite?” vroeg hij spottend.

Mara lachte. “Ik zie, dat het goed gaat, als je zó bent, manneke.”

In de kamer daarnaast zat de prior op een krukje, keek naar de schilderijen aan de muur en streelde terloops de kop van de pointer Max, die hem met smekende ogen lag aan te staren.

“Middag, prior. Zeker bang voor uw Willibrord?”

“Helemaal niet,” lachte de prior, “maar ik ben wel geschrokken van dit”. Hij reikte een brief over. Er stond de naam van een ziekenhuis op.

“Wat betekent dit?” Tarsen haalde de brief uit de envelop en begon te lezen. Mara kwam binnen met het theeblad. De brief trilde in de handen van Tarsen.

“Maar ... maar, lieve hemel, daar weten we niks van. Wat is dat? Waar is Gerda?” Hij keek hulpeloos rond.

“Wat is er, Han? Wat doe je vreemd.”

“Wist jij, dat Bert Wels in het ziekenhuis lag en er nu, een paar maanden na de bevrijding, nóg ligt?”

Mara liet het blad bijna vallen, ze zette het haastig neer en viel in een stoel. Ze nam de brief en las:

“Zeer eerwaarde Prior,

Namens de heer Wels moet ik u tot zijn spijt laten weten, dat er geen kans is, dat het beeld van de Madonna, dat hij u voor Kerstmis zou leveren, gereed kan komen. Hij verzoekt mij hem wel te willen verontschuldigen, het is buiten zijn schuld. De heer Wels mag voorlopig geen bezoeken ontvangen.

Met eerbiedige hoogachting,

Lien Verdam, verpleegster.”

“Wist je dat?” vroeg Tarsen. “Wist Gerda iets?”

Mara schudde haar hoofd. “Ik geloof het niet, Han. Ze is zo stil de laatste tijd. Maar ja, wat weten wij van die twee?” Ze haalde hulpeloos haar schouders op.

“Prior,” zei Tarsen, “ik begrijp er niets van. Ik zal voor u informeren. Ik schrijf vanavond nog een brief, wanneer ik komen kan, en dan krijgt u onmiddellijk bericht”.

Daarmee was de prior voorlopig tevreden. Haastig dronk hij zijn thee en vertrok.

Die zelfde avond schreef Tarsen nog een uitvoerige brief aan zijn vriend en collega Bert Wels en had twee dagen later al antwoord. Maar niet van Wels zelf. “Militair Hospitaal” stond er buiten op. Hij ritste de envelop open en nam er een octavovelletje uit, beschreven met een kennelijk vrouwelijke hand.

“Zeer geachte heer Tarsen,

De heer Wels verzoekt mij u te antwoorden op uw brief, die hij op hoge prijs stelt. Hij zal gaarne zeer spoedig nog weer eens iets van u en uw vrouw horen. Het spijt hem te moeten mededelen, dat hij vooreerst nog niet in staat is bezoeken te ontvangen. Hij zal u echter aanstonds berichten, zodra dit wel het geval zal zijn.

Met vele hartelijke groeten van de heer Wels, ook voor uw vrouw, en hoogachting van

L ... (onleesbaar), verpleegster.

P.S. Zonder dat de heer W. het weet, voeg ik dit toe: ik zal trachten toegang voor u te krijgen. Hij heeft het hard nodig.”

Een ogenblik stond Tarsen stomverbaasd naar de brief te staren; hij begreep er niets van. Waarom dit vreemde gedoe? Was het dan zó ernstig met hem? En die zuster schreef, dat hij het zo hard nodig had, en waarom geen groeten voor Gerda, het schoonzusje van Tarsen?

Hij las Mara de brief voor in de keuken, waar ze met groente bezig was.

“Snap je er iets van? Wat betekent die hoogdravende taal en waarom wil hij me niet bij zich hebben, en ... is het uit met Gerda?”

“Was het ooit aan? Weet jij dat? Het is misschien een besmettelijke ziekte,” zei Mara.

“Onzin! Dat had die verpleegster wel geschreven. Ik snap niet ... Weet je wat?”

Ik wil er achter komen. Ik geloof, dat onze ‘lijfarts’ Carsten die geneesheer-directeur daar kent. Hij kan het collegiaal te weten komen. Ik bel hem op.”

Hij holde naar de telefoon. Dokter Carsten zou zijn best doen.

Een goede week later was Tarsen druk bezig in zijn atelier. Mara en haar jonger zusje Gerda zaten in de huiskamer te handwerken. Kleine dingetjes maakten ze voor de nieuwe Tarsen, die geboren zou worden, dit najaar. Tarsen hoorde hun stemmen telkens als hij even stilhield om naar zijn werk te kijken. Wie was dat? Een mannenstem. Ha, de huisdokter, de ouwe Carsten! Hij ging de huiskamer binnen en zag onmiddellijk, hoe zorglijk de ‘ouwe tovenaar’, zoals Tarsen hem het

liefst noemde, er uitzag. Gerda was nog bleker dan anders.

Toen ze bij de haard zaten, zei Carsten: “Ik kom verslag uitbrengen. Ik ben bij Wels geweest”. Tarsen deed maar, of hij niets zag van de onrust, die nu over Gerda kwam. Hij staarde naar het vuur.

De dokter bleef even stil zitten, moe en gebogen, in zijn luie stoel.

“Is het zó erg?” vroeg Tarsen zacht. Carsten knikte en keek hem aan.

“Wels heeft bij de bevrijding meegevochten met de Canadezen. Hij heeft zich erg geweerd en tenslotte is vlak bij hem een granaat ingeslagen ...” Tarsen zag, hoe Gerda de arm van

Mara greep. “Hij mist zijn rechterhand!”

“Mijn God!” riep Tarsen en sprong op van zijn stoel, liep een paar passen en viel weer terug, keek, niet begrijpend, naar Gerda, die, tegen Mara geleund, huilde. “Zijn hand, zijn rechterhand? Mijn God ... Mara, stel je voor, zijn rechterhand ... een beeldhouwer heeft geen hand ...” Hij omvatte zijn ene hand met de andere, alsof hij bang was, dat hij die ook zou verliezen, bewoog ze op en neer. “Een beeldhouwer zonder hand ... maar dat is niets, dat is een romp van een mens ... wat kan een beeldhouwer zonder hand? Het is ... o ... het is om te schreeuwen ...”

Mara, met haar arm om de schreiende Gerda, zelf ook met tranen in haar ogen, bezwoer hem zich kalm te houden.

“Stil toch, Han ... er is toch – is het niet, dokter? – er is toch kans, dat een prothese hem helpen kan ...”

Met glazige ogen staarde Tarsen naar die twee; hij had niet gehoord, wat ze zei. “Geen hand,” mompelde hij, “en dan de rechter ... arme donder ... dus dáárom wilde hij me niet zien, en dáárom, Gerda ...”

Maar Gerda sprong op, ze schreeuwde het plotseling uit: “Nee, Han, nee, nee, zeg niets ... versta je, niets ...”. Snikkend ging ze de kamer uit. Mara volgde haar.

Dokter Carsten knikte.

“Hij heeft natuurlijk ook geestelijk een zware schok gehad. Hij wil niemand zien en ze zijn bang voor hem. Er is zelfs over gedacht, of ze hem niet in een zenuwinrichting moesten opnemen.”

“Dan wordt hij helemaal gek. Ik zou het al lang zijn. De beesten, de elendelingen ... de oorlog ... schiet maar op, maak kapot wat je kunt, schiet Bert Wels een hand af ... hij heeft er immers twee ... weg met die ene!”

“Bedaar, Tarsen, het is heel erg, maar je vrouw heeft gelijk: ze zijn knap met prothesen tegenwoordig.”

“Prothese?” hoonde Tarsen. “O ja, daar heb je gelijk in, ze zijn bar knap. Ze geven je een prothese cadeau en ze zeggen: ga nu maar weer je gang, brave jongen. Voel nu maar weer met de houten of kurken – of wat is dat voor rommel? – vingertoppen de klei. Voel de spieren van die arm en kneed die klei als een ... Ba, hoe kúnt u 't zeggen? Prothese!” Hij spooft dit woord uit, alsof het viezigheid was.

De dokter legde een hand op zijn arm. “Zou het niet goed zijn, als je eens naar hem toe ging? Hij zal je nu graag zien.”

“Dus u hebt hem gesproken? Ik dacht ...”

“Ik ben er heen gegaan, toen ik het wist. Als dokter kwam ik binnen. Hij lag met de rug naar me toe en bleef zo liggen, hij bromde maar wat. Ik zei toen, dat ik een vriend van jou was. Toen draaide hij zich om met een schok en keek me aan. Een prachtige kop heeft die kerel, maar zijn ogen stonden wild. Ik bracht je groeten over en je wens om hem te zien. Hij had geen be-

zwaar meer en vroeg alles over jullie, ook over je werk.”

“Ook over Gerda?” vroeg Tarsen zacht. “Zou ik haar meenemen, als ik ga?” De oude dokter keek hem lang aan voor hij antwoordde. Toen schudde hij het grijze hoofd. “Nee,” zei hij langzaam, “nee, je moet haar niet meenemen ... tenminste ... nú nog niet. Wees voorzichtig, beste kerel. Je vriend is een hypergevoelig mens. Praat niet eens uit jezelf over haar ...” Hier streek hij met een verlegen gebaar over zijn dikke, grijze haardos en zag er ongelukkig uit. “Niet, dat ik ook maar iets weet, doch ... ach, het is moeilijk ... ik ben dom geweest, nu ik dit hier heb gezien met het zusje van je vrouw ... misschien had ik éénmaal haar naam moeten zeggen. Het is zo moeilijk.” Hij zuchtte.

“Ik ga zo gauw ik maar weg kan,” zei Tarsen.

Toen hij in de stad, waar het hospitaal lag, langs de winkels liep, dacht Tarsen er over na, wat hij Wels zou kunnen meebrengen als een aardigheidje. Hij bekeek de etalages in de boekwinkels, maar vond niets, dat hem leek. Hij slenterde verder door de trieste Oktobermiddag. In een bekende kunsthandel zag hij een paar werken over schilderkunst liggen en hij wilde al naar binnen gaan om daar eens te kijken en naar de prijs te vragen, toen zijn oog viel op een boek over Rodin, de grote Franse beeldhouwer, met op een opengeslagen plaat de afbeelding van een hand: “La main créatrice de Dieu!” De scheppende hand van God! Hij huiverde. De hand van Wels, ook een scheppende hand, was ergens verdwenen, vergaan, weggesmeten! Hij liep snel door. Een eind verder schoot hem te binnen, dat

Wels altijd verzot was geweest op zulke dingen als bonbons, en hij besloot zijn best te doen om een doos van die lekkernijen te pakken te krijgen, al had hij ook geen bonnen bij zich. Het lukte met zeer veel moeite en na zeer veel gepraat. Toen ging hij met een bezwaard hart de weg naar het hospitaal. In de gang sprak hij de zuster, die hem het briefje had geschreven.

“Er was niets met hem aan te vangen,” zei ze, “hij was volkomen apathisch soms en op andere dagen in een kwaadaardig humeur. Dit laatste was niet zo erg als het eerste, want dan waren we altijd bang, dat hij in wanhoop zichzelf iets zou doen. U moet hem helpen, meneer Tarsen, wij staan hier machteloos en hij schijnt alleen op de wereld te zijn. Af en toe komt er een brief, geschreven met een vrouwenhand, zou je zeggen, en als hij die heeft gelezen, wordt hij wel wat rustiger, maar hij zegt dan niets, het is of hij de hele dag naar iets kijkt of van iets droomt. Het is een vreemde patiënt”.

“Een beeldhouwer, zuster, zonder hand! Hebt u daar wel eens over gedacht?”

“Ja, het is erg, maar ze zijn zo knap tegenwoordig. Met een prothese kun je typen leren, tekenen zelfs ...”

“En boetseren?”

“Ik weet het niet,” zuchtte ze, “het lijkt me wel moeilijk. Gaat u maar binnen, meneer verwacht u al lang”.

Met kloppend hart maakte Tarsen de deur open. Rechtop in bed zat Wels, met zijn wilde, zwarte haren, zijn diepe ogen en het scherp gesneden gezicht. Hij hief zijn hand ten groet omhoog. De linker, zag Tarsen, de rechter onder

de dekens ... ach wat! snel nu! “Hallo, Bert!”

“Blij je te zien, Tars! Excuseer mijn linker,” zei Wels met een sarcastische grijns. “Ga zitten.”

“Asjeblieft, ik heb maar een zoektochtje voor je meegebracht, ouwe snoeper,” en Tarsen zette de doos bonbons onder het bereik van de ene hand. “Hoe gaat het? Ik hoorde van je ongeluk pas kort geleden. Dat heb ik je geschreven ... en hier ben ik. Hartelijke groeten van Mara, enzovoort, dat begrijp je.”

Hij zei dit alles vlug achter elkaar om maar te praten. Hem hinderde die ene arm, die daar uitliep onder de dekens ... naar niets.

“Dank je voor alles, verdomd aardig van je. Zelfs met de linkerhand kun je bonbons in je mond krijgen.”

“Hoe gaat het? Je ziet er best uit, zou ik zeggen ...”

“Natuurlijk, hoe kan het anders: goede verzorging, een brave verpleegster, niet bepaald schoon naar het lichaam, maar wel naar de geest. Zul je al wel hebben gezien, hè? Ja, hoe gaat het? Het gaat eigenlijk niet!”

“Je moet er overheen zien te komen, Bert, er zijn middelen ...”

De linkerhand van Wels ging bezwerend omhoog. “Spaar me je goede raad, Tars, ik doe waarachtig mijn best – in de laatste tijd tenminste. In het begin ...” Hij keek Tarsen fel aan. In de donkere ogen kwam nu een bijna groen licht, zoals dat kan zijn bij een kat. De mond stond nu in een smalle, rechte streep.

“Weet je,” begon Wels, “wat het is, als je wakker wordt na het lawaai en de zweeps slag van de granaat? Wakker

in een hospitaalbed, doezelig nog, en niks begrijpend ... en als dan langzaam tot je doordringt, wanneer je je ledematen aan het bijeenzamelen bent, dat er iets wég is ... en als je dan beseft, dat het je rechterhand is, weet je wat dat wil zeggen?" Hij liet zich achterovervallen in de kussens, staarde naar het plafond en begon wild en staccato te spreken.

"Je valt terug in het onbewuste ... door de mist kijk je dan ... je ziet het corpus in bed ... een leeg vod, een huls, waardeloos ... waarom schoten ze de kop er niet af? ... Je sluipt om dat ding, dat daar ligt, heen als een hond ... Dagenlang blijf je er bij ... op een afstand ... je kunt niet los en je zoekt overal ... waar is die hand ... waar ligt ze? ... Want – ha! ... dat is het kardinale punt ... wáár is mijn hand? En je huilt ... je huilt, verdomd waar, Tars, ik heb gehuild om zo'n ding, zo'n instrumentje als een hand. Wat heeft dat nou voor nut in de schepping: een hand meer of minder ... de schepping is rijk ... er zijn er genoeg ... schiet die van de onnozele Wels maar naar de bliksem ... vooruit! Voor het vaderland! Voor het behoud van de vrijheid en de glorie van de natie. Rafel de hand van Wels uit elkaar en smijt ze op de wind ... Ba, wat is een mens? ... Wat ben ik? Een lor, een vod op de mestvaalt ..."

Hij hijgde naar adem. Wild stonden zijn ogen naar boven gericht! Tarsen hield zich, met alle tranen dicht achter zijn ogen, stijf vast aan zijn stoel; zijn hart bonsde.

Ineens richtte Wels zich overeind en stootte met zijn kop naar hem als een woedende stier.

"Ik vraag je, Tars," schreeuwde hij, "wat is een beeldhouwer zonder hand? Geef antwoord!"

Toen schoten bij Tarsen de tranen los. Hij kon niets anders dan hulpeloos knikken en schaamde zich diep. Wels kalmeerde meteen en stak zijn hand naar hem uit. "Neem me niet kwalijk," zei hij rustig, "ik bedoelde dit niet. Het overviel me ineens, zie je. Ik dacht aan onze tijd op de academie, wij tweeën, de eeuwige concurrenten, de besten van het hele stel".

"Maar jij won altijd, Bert!"

"Nu jij – ik ben knock-out, zoals je ziet ..."

Tarsen sprong recht, hij was woedend: "Dat is gemeen, wat je zegt, alsof ik profiteer van jouw ramp ..."

"Ga zitten. Het ging niet tegen jou; ik bespot mezelf. Maak die doos open, laten we zoet zijn, neem een bonbon. Ik zal bellen om thee en vertel van je werk."

Nu volgde een rustig gesprek. Wels had zich uitgesproken, dacht Tarsen, het scheen hem goed te doen. Hij sprak over Willibrord en Wels luisterde intens naar alle details. Toen waagde Tarsen het over de madonna. "De prior kwam bij me over je bericht, dat je de madonna niet kon leveren vóór Kerstmis."

Hij zag direct, dat zijn vraag mis was. Het gezicht van Wels verstarde, hij staarde weer omhoog en zei effen: "De prior krijgt zijn madonna niet, het spijt me".

Een wonderlijk glimlachje ging even om zijn mond. Tarsen begreep er niets van, hij durfde niet verder door te vragen. Daarom begon hij over Mara, die zo blij was, dat er nu een baby zou

komen, en die maar hoopte, dat het een Kerstkindje zou worden. “Maar dat kan niet,” zei Tarsen, “het is er al voor die tijd, zegt de ouwe tovenaar, minstens een week er voor. Het wordt dus een voorloperkje en dat is al mooi genoeg”.

Wels antwoordde niet, hij dacht blijkbaar aan iets anders, streek met de hand over zijn ogen. “Kerstmis,” zei hij toen, “óók zo’n lieflijke idylle van de mensheid in haar sentimentele ogenblikken”.

“Dat meen je niet, zeg geen onzin, Bert.”

“Ik weet het niet, Tars, ik twijfel aan alles, ik zweef al maandenlang.”

Even bewoog de rechterarm, arm zonder einde, en Tarsen zag ineens weer vóór zich die plaat in de etalage: la main créatrice de Dieu. Of dit hem de volgende zin in de mond gaf? Hij wist het later niet meer.

“O ja, Mara, en ik sluit me natuurlijk bij haar aan, vroeg of je peter wilt zijn van onze baby.” Wels zat ineens weer rechtop.

“Wat zeg je? Peter? Ikke? Man, je bent niet goed snik. Een mooie peter, ik! Je meent het niet. Mijn geloof is zo gammel als een ouwe paddenstoel.”

“We hopen, dat je het aanneemt. Dat van je geloof nemen we dan maar op de koop toe. Het zal wel meevallen. Zeg eenvoudig maar: akkoord.”

“Ik zeg niks. Zoek maar een ander, zoek een goeie meter uit. Vrouwen zijn wijzer dan mannen, in dit geval.”

“We hebben al een goeie meter.” Het kon Tarsen nu niet meer schelen, het moest er maar uit. “En dat is Gerda!”

Wels viel weer achterover, hij wendde zijn gezicht af, hij antwoordde niet. “Akkoord?” vroeg Tarsen zacht.

“Nee, niet akkoord,” zei Wels heftig, “en praat er me niet meer over. Ik wil niet, versta je, ik wil niet!”

“Ik begrijp je niet, maar het is goed. Het spijt ons erg, ik zal er niet meer over praten,” zei Tarsen gelaten. Hij voelde, dat hier iets was, dat hij niet kon peilen. Wels draaide zijn gezicht naar hem toe en Tarsen schrok van de ogen, die naar hem brandden, smartelijk brandden. Hij kon niets meer zeggen en staarde naar buiten, waar een dunne regen hing, als een gordijn van tranen.

“Je kunt me een plezier doen,” zei Wels. “Daar in de kast, op de bovenste plank, liggen mijn sleutels. Die kleine Lips is van mijn atelier, je weet waar dat is: even buiten de stad aan de Populierenweg. Ga daar heen en breng me een van die houten kinderfiguurtjes hier en wel dat, wat jij het mooiste vindt. Het is een cadeau, dat je mee moet nemen voor Mara. Een herinnering aan de tijd, dat ik nog een hand had, die snijden kon uit hout. En het is goed, dat je het haar nú geeft, want als jullie kindje er is ... Daar zal ik niet tegenop kunnen, dat weet ik wel ...”

Tarsen dacht ontroerd aan zijn vrouw, terwijl Wels zo sprak, en daarom kon hij zeggen: “Nee, wij, mensen, we kunnen niet op tegen de scheppende hand: la main créatrice de Dieu, weet je wel, van Rodin? Waarom ga je niet mee, Bert, naar je atelier? Je kunt toch lopen? Waarom blijf je hier liggen en lummelen?”

“Luiheid, beste kerel, anders niks. Ga nu maar en kom me laten zien, wat je hebt gekozen. Met lijn achttien ben je er zo. Het regent nog. En sluit weer goed af.”

Tarsen ging.

Een half uur later stapte Tarsen uit de tram de miezige regen in en wandelde, diep in zijn jas gedoken, naar de Populierenweg. Op één na het laatste huis was het, een klein landhuisje, vrijstaande in een tuin. Het hek piepte vervaarlijk, toen hij het opende. Het tegelpad naar de voordeur was bestrooid met gevallen blaren, ze waren nat en glibberig. Tarsen stak de sleutel in het slot en trad binnen in de kleine hal, waar het schemerduister was. Hij draaide aan de schakelaar, doch dat gaf niets; de stroom was zeker afgesloten. Tarsen kende het huis. Hij liep door naar de keuken en maakte daar de kast open, op zoek naar een kaars of een petroleumlamp. Onderin vond hij een lantaarn met een kaars er in, die bijna niet had gebrand. Die nam hij mee naar wat Wels spottend zijn ‘kantoor’ had genoemd, een kleine kamer aan de straat naast de voordeur. Hier was het bijna donker, doordat de luiken gesloten waren over de benedenramen. Tarsen voelde zich onbehaaglijk in deze dorre sfeer; het rook er, net als in een nat herfstbos, naar schimmels. Hij stak de lantaarn aan en hief die omhoog. Op de tafel voor het raam stond het uit hout gesneden danseresje, dat Tarsen altijd zo had bewonderd. Bij het wakkellicht van de lantaarn leek het te bewegen; een licht, sierlijk ding, een donker wolkje, dat langzaam omhoogsteeg ... Wat was de kerel knap ... geweest! En nu?

Tarsen liet de lantaarn zakken, zette haar neer.

Ja, hier had je een kinderfiguurtje en dáár en ginder. Lieve hemel, waar had Wels deze kindertjes vandaan gehaald met die uitgehongerde lijfjes, met

die grote, vragende ogen en de pijnlijk vertrokken mondjes? Wat betekende dit? Waren het studies? Hoe meer je er naar keek, hoe meer het je aangreep. Wat was dát daar? Een knielende man ... een herder? Zou Wels bezig zijn geweest aan een Kerststal en zouden die hunkerende, arme kinderen om de kribbe moeten staan? Hoe onberekenbaar was de kerel! Hij had het toch altijd gezocht in grote figuren vol kracht, in titans, in gestalten als Faust, als Wodan en andere goden. Die zouden nog wel in het atelier staan. Door deze deur kwam je daar. Met de lantaarn voor zich uit trad Tarsen binnen in de grote ruimte van het atelier; een met glas overdekte hal was het, later bijgebouwd. Het was, of hij in een nevelrijk binnenstapte met zijn kleine licht, en hij schrok, toen hij zag, dat een grote gestalte langzaam bewoog in de schemering. Dat was nonsens natuurlijk; het kwam door zijn lamp, die heen en weer ging. Kijk maar: alles stond stil, ook de grote titan van vroeger, die met zijn hoofd verdween in de schemer boven. Heel stil bleef Tarsen staan, alsof hij in een kerk stond. Over het glazen dak ruizelende het regenwater boven de gestalten, die hoe langer hoe meer duidelijk werden in dit weifelende licht. Ja, dit was de titan en daar zat Faust op zijn zetel, ginder, hoog te paard, Sint Maarten. Op een draaitafel stond iets onder een doek en dat was net, of Wels zo maar even was weggelopen en zijn laatste kleimodel had afgedekt met een natte lap.

Tarsen huiverde: zou Wels het nog ooit weer doen? Een man, die zulke dingen kon maken, een man zonder hand, zonder hand die scheppen kon uit

klei, die kerven kon uit hout, die hakken kon uit steen of beitelen uit ivoor? Hij ging langzaam naar de vorm onder de doek, het moest een vrouwengestalte zijn, dat zag je zó al ... Natuurlijk, dit was de madonna, die nooit geleverd zou worden, omdat de hand ontbrak, die haar voltooiën kon.

Toen hij de doek, die natuurlijk zo droog was als kurk, aanraakte, viel die naar beneden en Tarsen stond daar te staren. De lantaarn slingerde heen en weer in zijn bevende hand, hij moest diep ademhalen om zijn ontroering meester te worden. Dit was als een visioen, hij begreep ineens alles. De weigering van Wels om de madonna te leveren, de brieven, die in het hospitaal kwamen, het bleke gezicht van Gerda ... en ... o, hij hoopte het van harte, dat hij óók begreep, waarom Wels hem hierheen had gezonden met de boodschap van het kinderbeeldje. Wat hier voor hem stond was een madonnabeeld, maar ook was het Gerda! Zij was het model geweest en Wels had haar gezicht en gestalte verpuurd tot een hemelse schoonheid.

Tarsen dekte het beeld voorzichtig toe en liep op zijn tenen het atelier uit, alsof hij al die gedaanten daar, al die wezens wakker zou maken met luide stappen. En dat mocht nog niet, ze moesten wachten, nóg wachten. Hoe lang? Hij wikkelde een van de kleine kinderfiguren, uit hout gesneden, in een oude lap en ging terug. Bij het hek van de voortuin keek hij nog eens in de trieste middag naar het huis. Op de blauwgroen geschilderde luifel boven de voordeur stond met vreemd-rode letters: "Resist!" Weersta, wees sterk! Een spreuk van Wels, de naam van zijn

huis, het huis van een vechter om geluk: Resist!

Wels lag al op hem te wachten, toen hij binnenkwam met zijn beeldje.

“Zo? Is het dat? Je hebt gelijk, het is het mooiste. Geluk er mee, ook voor Mara.”

Hij zei dat zo nonchalant weg, alsof het hem verder niet schelen kon. En dat was echt, begreep Tarsen, het ging niet om dit figuurtje. Het ging om iets anders, dat nu geschieden moest en dat hij daarginder in het atelier had begrepen. Hij boog zich voorover naar zijn vriend en zei langzaam en zacht met zijn ogen in die van Wels: “Ik heb het gezien, Bert, en ik heb het begrepen. Ik ... ik ...”

Doch Wels hief zijn hand op: “Dat is genoeg, ik wilde, dat je het verstaan zou. Er hoeft verder niet over gesproken te worden. Laten we over andere dingen praten”.

Toen begon hij een gesprek over de dingen van alle dag.

Tarsen kon dit niet lang volhouden, hij besloot heen te gaan. Hij bedankte Wels voor het cadeau, hij beloofde spoedig terug te komen en gaf hem de hand. Toen de linker van Wels zijn rechter raakte, greep Wels met zijn diepe, donkere ogen de zijne. Met iets van machteloze woede in zijn stem, bedwongen, zei hij: “Een beeldhouwer zonder hand is een nul en een man zonder hand kan geen vrouw omarmen. Onthoud dat, Tars”.

Tarsen knikte, er zat een brok in zijn keel, maar hij trachtte toch te spreken en het lukte met moeite. Schor zei hij: “Maar de liefde is machtiger dan de aarde, Bert, en bergt meer dan een arm, een hand omvatten kan. Ik wil,

dat jij dat overweegt tot ik terugkom. En de scheppende hand van God is nog altijd machtiger dan die van mij en van jou! Gegroet, ik zal ze allemaal van je groeten”.

Hij stond bruusk op, alsof hij zich schaamde voor zijn laatste woorden. Bij de deur zei hij onnozel lachend: “Maar je bent een enorm goede kerel, Bert. Ik denk aan je. Saluut!” Hij hoorde niet meer wat Wels antwoordde. Hij liep snel de gang af naar de trap, alsof hij vluchtte.

Alleen aan Mara vertelde hij zijn ervaringen in het atelier en wat daar aan vast kon zitten. Terwijl Gerda er bij was, gaf hij slechts een nuchter, zakelijk verslag van zijn bezoek.

“Weet je,” zei Mara, toen ze in bed lagen, “ik geloof, dat je gelijk hebt, Han: hij wil Gerda niet ongelukkig maken, zoals hij denkt. Hij voelt zich nu geschonden en haar niet meer waard. Zou je niet eens praten met dokter Carsten over dit geval? We moeten hem toch helpen en Gerda ook”.

Maar dokter Carsten schudde zijn grijze kop de volgende dag. “Nee, ik ben wel een, hoop ik, goede vroedmeester voor de jonge Tarsen, maar ik ben geen peiler van zielen. Dat is me te geleerd. Dat laat ik graag over aan onze vriend, de prior.”

Daardoor kwam Tarsen bij de prior terecht.

Die luisterde met een aandachtig naar hem toe gebogen hoofd boven de bruine pij, een kop, zó uit ivoor gesneden, glad met scherpe sneden, de ogen soms gesloten om beter te luisteren. Hij vroeg naar alle details.

“Ik verzeker u, prior, dat Maria-beeld is volkomen af. Er mankeert niets meer aan, maar hij wil het niet missen: het is Gerda.”

“Hij heeft haar al heilig verklaard,” lachte de prior zachtjes, “de arme kerel zweeft tussen hemel en aarde. We zullen hem naar de grond moeten trekken. Vertel nog eens van die kinderfiguren ...”

Tarsen herhaalde nog eens, wat hij allemaal had gezien: de honger, de hunkering, de vragende ogen.

De prior knikte.

“Wil je mij eens mijn gang laten gaan? Ik weet niet, of het helpen zal.”

“Maar natuurlijk, prior.”

“Ik zal hem een briefje schrijven. Vanavond nog.”

Een week later ging op een avond de telefoon. Tarsen nam de hoorn op. Het was Wels.

“Hallo, Bert! Ik wist niet, dat je telefoon aan je bed had.”

“Je weet blijksems goed, dat het niet zo is. Ik ben op, ik hoor weer tot de tweehandigen. Wil je ‘t horen, ik heb een paar dagen geleden mijn prothese gekregen en volgens de wetenschap ben ik weer een volwaardig, althans bijna volwaardig mens. Luister goed: ik zal met mijn rechter een roffel op het kunstmatig spreekorgaan tikken.”

Tarsen hoorde een knetterend geluid.

“Hoor je? Dit was mijn wijsvinger. Knap, hè? Maar luister nu beter. Ik heb je nodig morgen. Kun je komen? Ga maar regelrecht naar mijn atelier.”

“Ik kom,” zei Tarsen, en hij kon wel opspringen van plezier, “ik kom, ik ben bij je om tien uur”.

“Akkoord, ik zal voor koffie zorgen. Saluut, de groeten.”

“Bert Wels vraagt, of ik morgen bij hem kom,” zei Tarsen tegen Mara en haar zuster. “Hij verwacht me op zijn atelier. Wat zeg je daarvan? Zou de prior ...” Hier brak hij af, want Mara wees met haar ogen naar Gerda, die stilletjes aan het huilen was gegaan.

Tarsen legde een hand op haar arm.

“Hoe kun je nu huilen, Gerry? Het gaat allemaal best. Ik wed, dat de prior met Kerstmis een prachtig nieuw Mariabeeld heeft in zijn kapel. Weet je wat dat zou betekenen?”

Ze knikte stom.

Toen Tarsen het hek van de voortuin openmaakte, viel zijn oog op de luifel, waar nu in de zachte morgenzon op het blauwgroen dat ene woordje gloeide: Resist! Het gaf hem kracht. Er kon gebeuren wat wilde.

Reeds vóór hij had gebeld, ging de deur open. Wels stond voor hem en stak hem de linkerhand toe.

“Excuseer m’n linker,” zei hij nogmaals, maar nu met een andere intonatie dan in het ziekenhuis. “Ik zou je best de rechter kunnen geven, Tars, maar ik wil je niet laten schrikken. Het blijft een levenloos ding. Kijk maar: wat een keurige heer ben ik met mijn handschoen van zo teder leer ...”

Tarsen dacht er nu niet aan hem ook maar enigszins te beklagen.

“Toch sta ik verstomd over wat ze kunnen bereiken, Bert. Ik wed, dat je daar dan toch maar een blok klei mee kunt vasthouden, met je linker kan je

opleggen. Je kunt dus tóch boetseren, man!”

“Je praat als een zot. Denk je, dat hier zenuwen in geknoopt zijn, dat er gevoel in zit?”

“Nou ja ..!”

“Onzin, kom binnen, de koffie is klaar en de kachel is aan. Mijn oude getrouwe Klazien heeft alles netjes schoongemaakt. Je kunt rustig gaan zitten.”

Tarsen was hevig benieuwd naar wat die verandering had teweeggebracht.

“Kijk eens,” begon Wels, “die prior bij jullie, dat is een duivelse kerel, maar ik heb hem door. Dat wil zeggen, dat ik hem gisteren pas door had. Die eerwaarde heer schrijft me dan heel nuchter, dat hij natuurlijk mijn bericht over de madonna met leedwezen heeft vernomen en dat hij van jou de reden van mijn onmacht heeft gehoord. Hij legt zich bij het ongeluk neer. Hij zou echter wel graag een kleine compensatie hebben voor het verlies, dat hij lijden moet. Hij weet van jou, dat ik wat armtierige kinderfiguren uit hout heb gesneden, ook een herder en misschien nog wel meer van die onnozelheden. Hij heeft begrepen, dat het maar studies zijn en dat is juist prachtig. Hij hoopt, dat er nogal wat aan mankeert, want dat zou hem zo goed te pas komen. Hij wil namelijk dit jaar voor de parochie, die door zijn klooster bediend wordt, een bijzonder soort Kerststal maken. Niet zo’n zoet ding met mooie herdertjes, schone engelen en prachtig oosters aangedane figuren. Nee, een Kerststal van de armzaligheid. Want, schrijft hij, is Christus niet allereerst voor de armen, de ongelukkigen, de zondaars op de

wereld gekomen? Wat heeft het voor zin met die paar eenvoudige herders, die nieuwsgierig de engel volgden en die zo maar direct op hun knieën vielen naast de os en de ezel? Nee, dat was niks voor de prior. Hij wil nu de ongelukkigen, de hongerige kinderen, de verlatenen, de gebrekkigen! Hij hoopt van harte, dat mijn beelden nog niet zo gaaf zijn, dat ze nog ruw en niet uit het hout zijn gekomen. Alles wat ik in die geest heb, wil hij hebben als compensatie. En natuurlijk, zo schrijft die prior van jullie profaan, zal hij betalen! Wat zeg je daarvan, Tars?”

Tarsen zei niet wat hij dacht van de schranderheid van de prior om Wels uit zijn apathie te krijgen. Hij lachte maar wat. Wels gaf zelf het antwoord.

“Verduiveld slimme kerel, en ik vloog er in. Gelukkig, mag ik zeggen. Ik was allereerst nijdig, dat die man dacht, dat ik half werk zou maken, zelfs voor studie. Hij maakte me nieuwsgierig dat werk nog eens te zien en hij kreeg me daarmee mijn bed en het hospitaal uit. Ik geloof, dat de zuster dacht, dat ik me ging verdoen. Ze was tenminste erg bezorgd en had een lang gesprek met de directeur vóór ik alleen weg mocht. Toen ik eenmaal hier was, gingen mijn ogen open: de prior had me naar mijn atelier gelokt!”

“Gelukkig,” zei Tarsen uit de grond van zijn hart. “En nou heb ik jou gevraagd om als onpartijdig criticus eens te vertellen, wat er nog mankeert aan die ‘studies’ en welke ik de prior zenden zal. Hoe vindt Mara het jongetje, dat je meenam?”

“Prachtig vindt ze het. Ze hoopt van harte, dat haar eigen jongen zulke

ogen zal hebben, maar minder hunkering, zei ze.”

“Jongen? Dus ze wil een jongen? Of heb jij haar dat gesuggereerd? ... Kom, we gaan aan het werk! Ik neem alles mee, wat ik goedkeur voor de prior.”

En ze zwoegden de halve dag in het atelier. Uit een kast kwamen kleine plasticen: een ouwe bedelaar (“Neem ik,” zei Tarsen), een vrouw als een heks (“Geef maar op, mannetje, je bent ze kwijt”), een boer, een orgeldraaier met orgel (“Muziek voor de prior,” zei Tarsen).

Maar het madonnabeeld stond onder de doek en Tarsen liep er langs

zonder een woord, hij durfde er nauwelijks naar te kijken.

Toen hij wegging, zag hij in de keuken een groot vat met verse klei, modeleerleki. Bert Wels leefde weer!

Begin december werd de jonge Tarsen geboren. Hij woog zeven pond en schreeuwde nog harder dan het varken van de boer naast de Tarsens. “Een gezond kunstenaartje,” zei de oude tovenaer, “maar een beeldhouwer wordt hij niet, want die zijn stiller. Het wordt een dramaturg of een romancier, denk je ook niet, Tars?”

“Als het maar een mens wordt, is het mij voorlopig genoeg,” antwoordde

Tarsen, "het is nu zo iets als een leven-de rodekool".

"Meent hij niks van, dokter," lachte Mara.

"Hoe zal hij heten?" vroeg Carsten.

"Hubertus Gerardus Maria, dokter."

"Geen namen uit je familie, hoor ik."

"Een slimmigheidje misschien," lachte Tarsen.

"Is het telegram al weg?" vroeg Mara. Op datzelfde ogenblik las Bert Wels dat telegram in zijn atelier.

"Geboren: Hubertus Gerardus Maria Tarsen. Doop morgen tien uur, heeft ogen als jouw jongetje. Moeder en kind welvarend. Tars." Bovenaan stond R.P. Dat betekende "antwoord betaald", bedacht Wels. Hij keek op en scheen nu pas te merken, dat de telegrambesteller nog wachtte in de open deur.

Haastig schreef hij het antwoord: "Je wint, ik kom. Bert."

Zo werd de jonge Tarsen ten doop gehouden door Bert Wels en Gerda, die daar naast elkaar stonden met hun zo ernstige, bezorgde gezichten, alsof ze elkander pas voor het eerst ontmoetten. Die ook later zo vormelijk bleven, toen ze weer thuis waren bij Tarsen, waar nu ook de prior aan tafel zat en beschuit met muisjes at.

"Je zou die twee zó met de hoofden tegen elkaar willen duwen," zei Tarsen tegen Mara in de slaapkamer. "Ze spelen gewoon komedie, allebei, en de prior glimlacht fijntjes af en toe. Je had het gezicht van Wels moeten zien, toen hij langs zijn

neus weg zei, dat hij de madonna toch wel heel erg zou missen en of ze niet zou passen in de Kerststal. Het was immers nog geen madonna, was het geen jonge, arme vrouw? Wels zweeg, maar Gerda bloosde. Het was verrukkelijk om te zien, Maartje. Ik breng Bert aanstonds naar de trein. Ga maar wat slapen, lieve."

Daags voor Kerstmis vroeg de prior, of ze eens kwamen kijken naar zijn Kerststal, alle drie.

En ze zagen de madonna het aller-eerst. Gerda werd bleek en ging zitten in een bank, met de handen voor haar gezicht. Mara en Tarsen zagen de prior aan, die bijna onmerkbaar knikte: ja!

Tarsen en Gerda gingen naar de Nachtmis in het klooster. Ze zaten in de middenrij vooraan. Rechts naast hen in een zijkapel had de prior zijn Kerstgroep opgesteld met zijn armtierige kinderen, zijn arme, ongelukkige mensen en vlak daarbij zat een jongeman met diepe, donkere ogen; zijn gehandschoende rechterhand lag op de bank voor zijn borst, de linker hield het kerkboek. Hij hoorde ook bij die groep, zo had hij het eindelijk begrepen. Vele keren draaide zijn hoofd naar links, waar het meisje zat, en vele keren gingen zijn ogen omhoog, waar naast het hoofdaltaar de nieuwe madonna stond ...

In zijn kerkboek vond hij in de introitus van de Dageraadsmis de woorden: "Princeps pacis", Vorst van de vrede, en hij boog ootmoedig het hoofd. Een tener kind, dat in een kleine, scheppende hand de vrede hield en de liefde. Met zijn kunsthand schiep hij toen voor het eerst het kruisteken en bad voor Gerda en zichzelf.

Terugblikken

‘Van de Sumatrastraat te Leiden tot aan de Schillinghofstrasse in Salzburg; JKI ontmoet KJB’

Dinsdagmorgen 20 oktober 09.15 uur

De stoep in de Sumatrastraat te Leiden ligt vól met tassen, slaap- en rugzakken en kijken slaperige oogjes toe hoe Jacintha Groot de auto inlaadt.

Met twaalf JKI-leden (Jong Katholiek Initiatief) en pater K. Huysegems vertrekken we voor een reis door Duitsland met als eindbestemming het Christkönigstreffen van de KJB (Katholische Jugendbewegung) in Salzburg (Oostenrijk).

We beginnen met een H. Mis waarin de pater preekt over vriendschap, een beter begin van onze reis

kon er niet zijn! Na een paar bekers koffie, de reiszegen van de pater en een paar dikke knuffels van de thuisblijvers, vertrokken we met twee auto's.

De eerste echte stop zou in de historische stad Trier zijn, waar de pater ons een rondleiding zou geven, gezien hij de stad op zijn duimpje kent! De reis verliep deels, met uitzondering van een file en een gemiste afslag, voorspoedig. Zingend, biddend, spelletjes spelend of een volleybalspel tijdens een stilstaande file, vermaakten wij ons in ieder geval prima tijdens de reis.

Na een lange rit kwamen we rond 16.00 uur aan bij de Mariazuil in Trier. De Mariazuil staat boven op de Markusberg en geeft een mooi uitzicht over de stad Trier en is in de verre omtrek zichtbaar. Bij de Sint-Matthiasbasi-

liek vereerden we de relikwieën van de heilige apostel Matthias en twee eerste bisschoppen, Valerius en Eucharius, (250 na Chr.) uit de stad Trier. Vlak voordat we bij ons eerste gastgezin zouden arriveren, brachten we nog een kort bezoek aan de mooiste kerk van Trier, de barokke St. Paulinuskerk (met haar prachtige plafondschilderingen). In de crypte vereerden we de zichtbare relikwieën van de christelijke soldaten-martelaren van het Legioen van Thebe.

Onze eerste overnachting was bij gelovigen in Olsdorf, waar wij zeer hartelijk werden ontvangen met een mooi gedekte tafel. De moeder komt uit Zandvoort, wat het extra leuk maakte! De volgende morgen vertrokken we voor een tweede keer naar Trier. Deze keer naar de Dom, waar de Heilige Rok, het onderkleed van Onze-Lieve-Heer, ligt. De geschiedenis vertelt dat de H. Helena, moeder van keizer Constantijn de Grote, de H. Rok naar Trier heeft gebracht. Tegen het einde

van de 12e eeuw werd de H. Rok in het hoofdaltaar ingemetseld, welke nu sinds de 18e eeuw in een schrijn ligt. Bij de schrijn vereerden wij de H. Rok en deden wij allen een drietal wensen.

Om 11.00 uur woonden we de H. Mis bij in de kapel van de Priesterbroederschap St. Pius X en vertrokken daarna

snel door naar Saarbrücken, waar een heerlijk middagmaal voor ons klaarstond. Een rondleiding door de school en langs de slaapvertrekken, een potje basketbal jongens tegen de meiden in de gymzaal; wij weten nu precies hoe het schoolleven op de Don Boscoschool er aan toe gaat. Na een kleine twee uur, weer snel in de auto's, want we hadden een lange autorit

voor de boeg richting Bodelsberg. Rond 22.30 uur kwamen we aan in Bodelsberg waar we warm werden verwelkomd door de gastvrouw en zoon. Na een gezellige maaltijd vertrokken we moe maar voldaan naar onze bedden.

Donderdag stond een bezoek aan de Bodensee, de stad Konstanz en weer een andere familie op het programma. Bij de Bodensee staat de basiliek Birnau, welke een populaire bedevaartkerk is. De kerk is een ware parel uit de barok! Hier konden we best een tijd rondkijken. Buiten bij het meer een groepsfoto gemaakt en hup weer door. Met de pond voeren wij naar de overkant, naar de historische stad Konstanz, welke haar naam dankt aan keizer Constantius Chlorus. De Dom bezit de relik van de H. Koenraad, patroon van het bisdom Freiburg en waar de pater naar vernoemd is. Tijdens de Reformatie werden zijn relieken in de Bodensee gegooid. Alleen zijn hoofd werd gered en bevindt zich thans in de schatkamer van de Dom.

's Avonds wachtte ons een maaltijd bij een gastfamilie in het Zwarte Woud en brachten wij een deel van de avond samen met hen door. Na nog een kort bezoek aan de stallen en de omgeving, vertrokken wij weer richting Bodelsberg voor de nacht.

Vrijdagochtend na het ontbijt, trokken we de Oostenrijkse Alpen in. Naarmate we hoger en hoger stegen, werd het uitzicht steeds mooier. Even een tussenstop voor een sneeuwballengevecht, want ja als er sneeuw ligt, kriebelt dat toch wel. Met rode wangen en neuzen van de sneeuw, kwamen we aan bij de Watervallen van Krimml, de grootste van Midden-Europa, waar de damp van het water ons al tegemoet kwam. De tocht naar boven was best een pittige wandeling, maar zodra we boven stonden was het uitzicht zeker de moeite waard. Vanuit Krimml was het nog een behoorlijk eind rijden naar de priorij in Salzburg.

Bij de priorij aangekomen, onze slaappleats voor de laatste twee nach-

ten, hield de pater na het avondmaal een voordracht over vriendschap. In een tijd als deze is het extra belangrijk om een goede vriend(in) in de Traditie te hebben, en allen waren het er over eens dat in de afgelopen week de band tussen ons JKI-ers hechter geworden is.

Omdat we vanwege het Christkönigstreffen, maar weinig van de stad Salzburg zouden kunnen zien, besloten we de volgende morgen al om 7.00 uur klaar te staan voor een stadsbezigting. Dus zo liepen we zaterdagmorgen al om 7.15 uur in Salzburg rond, met als hoogtepunt de Dom, de allereerste barokke kerk ten noorden van de Alpen, waar wij op dat moment als enige bezoekers waren. Bij een zijaltaar hebben we met

elkaar het morgengebed gebeden en vol bewondering de Dom bezichtigd. Langs de bakkerij, ging het via het geboortehuis van Mozart en de mooie tuin van Mirabell weer richting de priorij van Salzburg.

Het Christkönigstreffen begon met de H. Mis. Bij het onthaal werd onze Nederlandse delegatie bijzonder vernoemd. Onze aanwezigheid werd zeer gewaardeerd. Het hoogtepunt van de dag en eigenlijk ook van de week was de processie met ruim 310 jongeren door de stad. We trokken dan ook de nodige bekijks. Voor ons was het ook sterkend met zoveel Duitstalige traditionele jeugd samen te zijn! De processie eindigde na een kleine driekwartier voor de Dom, waarbij pater A. Steiner een preek hield, en werd afgesloten in de Dom zelf, waar we met elkaar baden en zongen. De Dom was nu gevuld met ruim 310 katholieke jongeren. Ieder onder de indruk en nog nagenietend, liepen we weer terug voor een voordracht van pater F. Schmidberger en het avondmaal.

's Avonds gingen wij weer richting priorij voor een slotvoordracht van onze pater om zo de laatste avond nog een gezellig

samenzijn te hebben. Uiteraard startte we zondag met de H. Mis en reden we rond 9.00 uur Salzburg uit. 's Middags lunchten wij in Nürnberg, bij het gezin van een vroegere collega van de pater. Na het middagmaal namen we afscheid van pater Huysegems, omdat hier onze wegen scheidden. De pater ging elders op retraite en wij vervolgden onze terugreis. Rond 23.30 uur kwamen we moe, maar zeer voldaan aan in de Sumatrastraat.

Met elkaar hebben we een zeer genadevolle week gehad, waarin we elkaar alleen maar beter hebben leren kennen en dichter naar elkaar zijn toegroeid. Wij zijn vooral pater Huysegems dankbaar voor zijn inzet en begeleiding tijdens de reis. We kijken met elkaar terug op een zeer mooie en gezegende week vol gezelligheid en vriendschap.

Namens de JKI-reizigers,

Ellen Hooreman

EK-bijeenkomst in Leiden

Tijdens de EK-bijeenkomst in Leiden op zondag 1 november 2015, het Hoogfeest van Allerheiligen, ging het na het onderrecht van de pater op wielen!

Meewerken aan de verlossing hebben de EK-kinderen zich tot doel gesteld. Op deze heilige dag bezoeken ze dan ook het kerkhof om de volle aflaat voor de zielen in het vagevuur te winnen!

Derde-Orde-bijeenkomst Gerwen met bedevaart

De Nederlandstalige leden van de Derde Orde van de Priesterbroederschap St. Pius X gingen op 14 november jl. na de gezongen Mis in Gerwen ter ere van de H. Josaphat, bisschop en martelaar, op bedevaart in Brabant. Via Oirschot, waar zij in de kapel van Onze-Lieve-Vrouw Troosteres van de Bedrukten het Rozenhoedje baden, reisden zij naar Box-

tel, waar zij in de H. Bloedkapel van de St. Petrusbasiliek het Kostbaar Bloed van Christus vereerden. In de kluis van deze kapel wordt de corporale bewaard die deel uitmaakt van het Eucharistisch Bloedwonder (14e eeuw). Op het einde van de bedevaart werd gezellig nagekaart.

Parochiefeest Gerwen

Na de Hoogmis ter ere van de H. Clemens, paus en martelaar, op zondag 22 november 2015 werd het Parochiefeest in Gerwen voortgezet met een Bingo en

de komst van Sinterklaas! Zwarte Piet kon geen afscheid nemen en kreeg van de Sint permissie achter te blijven en nog een rondje Bingo te spelen!

Eucharistische Kruistocht

De Kruisvaarder

Bid - Communiceer - Offer je op - Wees apostel!

Het verzameladres van de Schatkisten is:
St. Clemenspriorij, Heuvel 23, 5674 RR Nuenen-Gerwen, Nederland

De Kruisvaarder bidt, communiceert en offert zich op voor de intentie, die Mgr. B. Fellay, algemeen overste van de Priesterbroederschap St. Pius X, iedere maand opgeeft.

December:

Voor de vervolgte christenen overal ter wereld!

Januari:

Opdat God de gehele christenheid vrede en eenheid schenkt!

Beste Kruisvaarders,

Kunnen jullie zich nog herinneren aan het nummer van april? Aan Joseph Fabelle (vroeger Mohammed al-Moessawi), de Iraakse moslim die in het jaar 1997, na een indrukwekkende kennismaking met een ridderlijke christen medesoldaat (Massoed) en na een nog veel indrukwekkender visioen (= ware droom) van Jezus zelf, christen begint te worden. Joseph heeft het bijzondere geluk dat ook zijn vrouw, Annoear (nu heet ze Mariam), Jezus ook wil leren kennen en er intens van geniet met haar man samen zondags de Heilige Mis bij te wonen. In het geheim natuurlijk! Mocht de machtige vader van Joseph, Fadel-Ali al-Moessawi, daar van horen! Op een zondag in juni 1997 nu, keren Joseph en Annoear na de Mis naar huis terug, waar hun zoontje Azjar en dochtertje Miami onder de hoede van een kindermisje op hen wachten. Joseph en Annoear schrikken heftig: het hele huis is overhoop gehaald, de laden en kasten staan open en zijn omgewoeld! Het dienstmeisje rent Joseph met een angstig gezicht tegemoet: "Uw broers zijn binnen gekomen, hebben alles doorzocht en vonden achter andere boeken er eentje, dat ze 'godslasterlijk' noemden en meenamen!" (Het gaat om een Heilige Schrift, Bijbel.) "Daarna wekten ze de kleine Azjar en praatten vriendelijk met hem. Ze vroegen hem wat pappa en

mamma iedere zondag doen." Het dienstmeisje begint te snikken en haar woorden stikken in haar keel. Dan gaat ze verder: "Toen maakte Azjar het teken van de christenen op zijn borst, het kruisteken!" Joseph slaapt die nacht slecht. Het is een korte nacht. Vroeg op de ochtend bonst iemand aan de deur. Het is een van Josephs jongere broers: "Kom snel! Pappa wil ons dringend spreken! Het is heel belangrijk!" Nog stijf sukkelt Joseph mee naar de zaal. Nauwelijks is hij binnen of het hagelt van alle kanten klappen, men

werpt hem neer en bindt zijn handen op zijn rug. Verbijsterd blikt Joseph omhoog en kijkt in de lopen van pistolen. Het zijn z'n eigen broers, ooms en neef! Dan barst ook nog de vader in woede uit: "Ben je niet goed snik?? Wil je christen worden?? Welk een schande!!" Ook Josephs eigen moeder doet er nog een flinke schep bovenop: "Dood hem en gooi zijn lichaam in het kanaal!" Joseph wordt opgepakt en in de achterbak van een auto gegooid, die over hobbelige wegen scheurt. Wanneer hij eruit gehaald wordt, staat hij voor Ayatollah Sadr, een hoogstaand moslimprediker. Deze spreekt over Joseph een islamitisch oordeel uit, een 'fatwa': "Als bewezen wordt dat hij christen is, moet hij ter dood worden gebracht!" Weer wordt Joseph de kofferbak in gegooid en weggebracht. Als hij eruit wordt gehaald, staat hij op de binnenkoer van Abu Ghraib, een vreselijke gevangenis. Josephs neef Hassan, die voor de geheime politie werkt, kijkt Joseph grimmig aan en levert hem uit aan de cipiers. Joseph moet zijn kleren uittrekken en krijgt vodden aan. "Vergeet je naam! Vanaf nu ben je nummer 318!" Twee grote, sterke mannen met enorme handen sleuren Joseph geblinddoekt naar een diepe kelder. Daar roept een stem: "We weten dat je kerken bezocht en met christenen hebt gepraat. Welke kerken? Wie zijn die christenen? Als je het vertelt, ben je voor

ons geen schuldige meer. Spreek op!" Als Joseph hun zou antwoorden wat ze willen, zou hij zijn hachje redden en vrij zijn. Tegelijk zou hij echter daardoor medechristenen verraden en hun aan folter en doding prijsgeven. Diep inademend zegt Joseph: "In ken geen christen en ook geen kerk..." "Whamm!!!" Vuisten, klappen, schoppen. Tien minuten lang, tot de beulen buiten adem zijn. Een van hen komt terug met een lange, dikke kabel: hevige stroomstoten! Door de afgrijpselijke pijn stoot Joseph van zijn diepste binnenste een schreeuw uit, waarvan de echo door het gehele gebouw wordt weerkaatst. Niet een keer, maar elke dag, drie maand lang. En toch heeft Joseph de kracht te zwijgen! Een kracht, die van 'boven' komt, van God. Tussendoor en daarna moet Joseph in een cel leven: knalrode muren, 2 maal 2 meter groot, die hij moet delen met 16 (!) andere gevangenen. Geen plaats om te liggen. Uitputtende slapeloosheid. Bidden moet 's nachts, in het grootste geheim gebeuren, anders zouden ook de medegevangenen ervoor zorgen dat Joseph het niet overleeft. Weinig licht en lucht. Afschuwelijke stank. Bijtende koude of brandende hitte, altijd knagende honger. De brede, sterke Joseph Fadelle wordt graatmager. Op een morgen in oktober 1998 roepen de bewakers: "Nummer 318!" Joseph

wordt meegenomen. Hij krijgt te horen: “Je neef is overleden. Je bent vrij!” Zwemmend in zijn nu veel te grote kleren komt Joseph terug bij zijn huis aan. De hele familie viert feest! De vader viert Joseph dagenlang en met veel gasten als de teruggekeerde, door een vergissing opgesloten zoon! Wat een leugen! Alleen maar om voor de buitenwereld de schone schijn op te houden. Als Joseph na al dat vertoon eindelijk naar huis mag, merkt hij dat hij geen geld meer kan uitgeven zonder het aan zijn vader te vragen en dat een van zijn broers en een van zijn zussen bij hem inwoont. “Om te helpen met de kindertjes!” beweren ze. In werkelijkheid zijn Joseph en Annoear gevangenen in hun eigen huis. Alles wordt gecontroleerd. Maar de Heilige Geest geeft het jonge echtpaar een paar schitterende ideeën, waardoor ze weer aan eigen geld geraken en naar de Mis en catechismus kunnen gaan. De goede priester is ernstig: “Als jullie gedoopt willen worden, moeten jullie het land uit! Anders vermoorden familie en politie ons allemaal!” Zomer 1999. Voor elk loket met controleurs zwetend van spanning, maar met de dappere hulp van een paar taaie kloosterzusters geraken de Fadelles net op tijd de grens over naar Jordanië. Eindelijk kunnen ze worden gedoopt! Alle vier zijn ze gelukkig als nooit te-

voren! Nieuwe namen: Joseph, Mariam, Paul en Therese. Dan: Eerste Communie. De christenen in Jordanië zorgen voor de Fadelles, alsof het hun eigen broers, zussen of kinderen zijn. Eindelijk veilig! ... Of niet? 22 december 2000. Het is kort voor Kerstmis. Joseph doet boodschappen in de Jordaanse hoofdstad Amman. Als hij buiten de winkel komt, staat er een auto met stoffige ruiten en vijf mensen erin. Ze roepen. “Mohammed!” Dat is Josephs vroegere naam. Het zijn vier van Josephs broers en zijn lievelingsoom, die hij vroeger veel heeft geholpen. Hoe hebben ze hem hier kunnen vinden?! Ze leggen hem uit dat hun vader hemel en aarde heeft bewogen om hem terug te vinden. Vertrouwend op zijn sterke lichaamskracht en in de hoop hen voor het ware geloof te kunnen winnen, stapt Joseph bij hen in de auto. Pratend rijden ze de stad uit, tot de auto in een verlaten vallei stopt. Allen stappen uit. Oom Karim neemt het woord: “We hebben een opdracht. Kom mee naar Irak of we moeten de ‘fatwa’ uitvoeren en je doden!” De lievelingsoom en de vroeger geliefde broers trekken allen een pistool. Joseph hoort in zijn hoofd een duidelijke vrouwenstem: “Ehroeh! (Vlucht!)” Joseph rent. De familie schiet, Joseph valt neer, de daders scheuren met hun auto weg ... Maar Joseph is niet dood! In het ziekenhuis ontwaakt hij. Een kogelgat in zijn jas, onder de oksel. Dat scheelde geen haar! Een kogel in de kuit ... die er voor de verbijsterde ogen van de artsen vanzelf (!) uitkruipt. De hemel is met haar trouwe christenen! De priesters en zusters zeggen nu tegen de Fadelles: “Nu zoekt de Jordaanse politie jullie ook! Jullie moeten het land uit!” Dus weer vluchten ... Weer naar wantrouwe controleurs,

op de luchthaven. Met veel geld, zweet en tranen op het vliegtuig. Afgehaald en meegenomen naar de Latijnse Mis. Eindelijk vrij, maar ver van huis ...

Zoals de Fadelles worden vele christenen in islamitische landen vervolgd, ook door hun eigen familie, als daar moslims bij zijn. Erger nog gaat het, als ze in handen vallen van moslimbenden als Al-Nusra-Front of Islamitische Staat (Isis). De christelijke mannen worden gekruisigd of hun hoofd wordt afgesneden. De jongetjes krijgen met een mes een Arabische letter 'N' (van 'Nazareeër' dat is 'christen') op hun borst gekrast. Wat er met de meisjes en moeders gebeurt, is nog veel erger. In Nigeria heeft de islamitische Boko-Haram-bende bijna driehonderd meisjes ontvoerd en tot slavinnen gemaakt. Een ding is zeker: in al deze landen bloeden en sterven onze christen zusters en broeders voor Jezus en voor het ware geloof. Ze hebben ons gebed en offer hard nodig om sterk te blijven en Jezus niet te verloochenen en over te lopen naar de christenmoordenaars. Als we deze beide maanden genoeg opoffe-

Christelijke Scouts in Syrië

ren zendt de Goede God hun misschien de verlossing al in dit leven, misschien al rond Kerstmis, zoals bij de dappere Fadelles ...

Pater K. Huysegems

Schatkisten

Hoe vol waren de Schatkisten van

Aantal Schatkisten:	13
Dagelijkse Toewijding	461
H. Mis	97
H. Communie	88
Geestelijke Communie	391
Offers	427
Tientjes	1.584
Bezoek aan het Allerheiligste	139
Meditatie	88
Goed Voorbeeld	287
Puntje	385

Het heidens kind Tarcisius

“Uit de Gemeenschap van de Heiligen”

door *Baronnes A. von Krane, Abdij Averbode, 1933*

(*vervolg*)

10. Hoe Tarcisius door de H. Vader tot het H. Doopsel werd toegelaten.

Eindelijk smaakte hij dat geluk! Op zekere dag zei Paulus: “Tarcisius, doe uw nieuw kleed aan, dat we u hebben gegeven, en kom mee naar de kerk. De heilige Vader Marcellinus komt vandaag de catacomben bezoeken. Waarschijnlijk zal hij zich daar binnenkort ook moeten verschuilen. We hebben hem van u gesproken en hij verlangt u te zien”.

Met kloppend hart maakte zich de jonge catechumeen gereed om voor de opvolger van de H. Petrus, de Paus, te verschijnen.

Bij de schijn van de lampjes zag hij een goede, vaderlijke grijsaard, die hem vol liefde zijn hand bood om ze te kussen, terwijl hij sprak: “U dus, kind, bent die vondeling in de catacomben, het verloren schaapje dat Christus heeft teruggevoerd naar de kudde? Wees welkom, God zegene u!”

“Ik ben inderdaad die vondeling, heilige Vader,” antwoordde Tarcisius, die op zijn knieën was gezonken, “en ik bid u, sta mij toe gedoopt te mogen worden, opdat ik geheel en al de Heer moge toebehooren”.

Zijn gezicht gloeide van geestdrift bij het spreken van die woorden. De heilige Vader beschouwde hem vol liefde. “Bemint u Christus, mijn kind?” vroeg hij na een poos.

“Hoe zou ik Hem niet beminnen, heilige Vader? Hij is toch voor mij gestorven, heeft me verlost en heeft me naar Zijn kudde teruggevoerd. Ik zou de dood verdienen als ik Hem niet beminde.”

“Weet u ook, kind, aan welke gevaren Zijn aanhangers zijn blootgesteld?”

“Er bestaan voor mij geen gevaren, als het er op aankomt Hem te belijden. Ik weet alleen dat ik Hem toebehoor en Hem getrouw wil blijven.”

“Bent u goed in het geloof onderwezen?”

“Zo goed als een catechumeen mag onderwezen zijn, heilige Vader. Vraag het maar aan de eerwaarde priester Calixtus, die mij heeft onderricht.”

Paus Marcellinus blikte in de glanzende ogen van de knaap, en sprak daarna langzaam: “Het is goed, mijn zoon, de ware geest is in u, maar steun toch niet te veel op uw eigen kracht, steun vooral op de hulp van de Heer. Die hulp onthoudt Hij Zijn belijders niet. En nu luister: binnen zeven dagen vieren wij de Verrijzenis van de Zaligmaker. Bereid u intussen voor. Gedurende de heilige Paasnacht zult u met de andere catechumenen worden toegelaten tot het H. Doopsel, het Sacrament van de wedergeboorte”.

Tarcisius duizelde waarlijk van geluk. Het doel van al zijn wensen was nu heel dichtbij! “O dank, dank, heilige Vader,” stamelde hij, “zegen me, opdat ik me waardig zou voorbereiden”.

Paus Marcellinus legde hem zijn hand op het hoofd: “Wees gezegend in de Naam van de Vader,” sprak hij plechtig, “en van de Zoon, en van de Heilige Geest”.

11. De Verlosser verschijnt aan Tarcisius in een droom.

In de volgende nacht had Tarcisius een wonderbare droom. Het was alsof hij zich onder in de catacomben bevond voor het beeld van de Goede Herder. Het beeld was helder belicht. Hij zag nochtans nergens een lamp of een kaars. Het licht straalde uit het beeld. En het werd al helderder en helderder, en plots kwam er leven in het beeld.

O wat werd het toen heerlijk. De Goede Herder stond voor hem in een bovenaardse klaarte. Het hoofd was omgeven door een schittering zoals van zonnestralen. Tarcisius was haast niet in staat die schittering te aanschouwen, zo verblindend was ze. Maar hij voelde wat er hem in die glans een liefde en goedheid uit het goddelijk aanschijn tegemoet straalde. Tarcisius zonk in zijn droom op de knieën, hief in aanbidding beide handen omhoog, en sprak: “Hoe is dat mogelijk, o Heer, dat ik U mag aanschouwen? Wees gegroet, duizendmaal!”

De Goede Herder echter neigde glimlachend het hoofd om zijn groet te beantwoorden. Dan sprak Hij tot Tarcisius een paar woorden, geheimzinnig en gewichtig, en even plotseling weer verdween

Hij, zoals Hij verschenen was. Tarcisius schoot wakker.

Hij ging rechtop zitten in zijn bed, en dacht nog altijd de heerlijke verschijning te zien. “Ik heb Christus aanschouwd,” fluisterde hij door diepe eerbied overweldigd. “Ik heb Hem aanschouwd, Hij heeft met mij gesproken. Wat heeft Hij gezegd? Was het niet: Nog zeven dagen en je zult bij Mij zijn? Ja, zo heeft Hij gezegd. En dit zal wel betekenen dat ik binnen zeven dagen, in de nacht van Pasen, zal mogen deelnemen aan Zijn heilig Mysterie, dat de gedoopten bekend is.”

De pleegouders dachten hetzelfde, toen de knaap hun zijn droom vertelde. Dat was immers de redelijkste uitleg.

Maar toch bleef Tarcisius voortdurend bezig met die droom en dat woord. Hij vermoedde dat de zin van dat woord toch nog iets anders kon zijn, maar dat hij het niet kon achterhalen. Hij troostte zich met de gedachte dat het binnen zeven

dagen toch zou blijken wat de eigenlijke betekenis was.

De gedachte aan die belofte hield hem bezig al de tijd van de voorbereiding, waarbij de christenen, en vooral de catechumenen in het bijzonder het lijden, de dood en de verrijzenis van de Zaligmaker overwogen.

12. Hoe de christenen door de heidenen werden vervolgd.

Intussen was de christenvervolging nog verdubbeld in heftigheid. Overal op de openbare plaatsen waren keizerlijke bevelen uitgehangen, waarbij iedere christen om zijn geloof met de doodstraf werd bedreigd. Het was een verbod, nog in enig opzicht de christelijke godsdienst te onderhouden. Alleen zij konden de doodstraf ontgaan, die hun christelijk geloof afzwoeren en de Romeinse goden vereerden door gebeden en offeranden.

De kleine schare aanhangers van Christus was in grote beroering. Sommigen besloten, uit vrees voor de dood, heimelijk tot afvalligheid, maar de meesten bereidden zich voor om dapper en moedig voor hun geloof te sterven. Ze wilden als trouwe volgelingen van Christus voor hun Heer en Meester hun leven offeren.

Het gepeupel van de stad was verheugd om de bevelen van de keizer, en begon de christenen te vermoorden. Herhaaldelijk reeds waren mensen overvallen

en ellendig omgebracht, enkel en alleen omdat men ze verdacht christenen te zijn. Ze waren enkel op een losse beschuldiging, zonder zich te kunnen verweren, neergeslagen en vermoord.

Bovendien liepen er overal verklikkers rond, als speurhonden, en slopen zelfs de woningen binnen van de welgestelde en de aanzienlijke mensen, om te ontdekken of ze geen christenen waren. Dit om de vergoeding te verdienen, die op zulke aangifte van christenen was gesteld. Door afvalligen was ook de nauwkeurige beschrijving van de paus en van zijn priesters aan de heidenen bekend, en waren de paus en de priesters genoodzaakt zich te verschuilen, om voor hun gemeente te kunnen blijven zorgen. De heilige Vader Marcellinus was dan ook een enigszins veilige schuilplaats gaan zoeken in de catacomben, en nam van daar uit het bestuur van de Kerk waar.

13. Tarcisius ontvangt het H. Sacrament van het Doopsel.

Eindelijk brak de Paasnacht aan, de nacht van de Verrijzenis. In die nacht had de Heer de boeien van de dood verbrijzeld. Buiten adem van opwinding, in zijn driftig verlangen, daalde Tarcisius met Paulus en zijn gezin in de onderaardse gangen neer. De woorden van de Goede Herder klonken als plechtig klokkengeluid in zijn verlangende ziel. "Nog zeven dagen, en je zult bij Mij zijn". Toen hij voorbij het beeld kwam, neigde hij het hoofd: "Ik kom, Heer," bad hij, "ik ben gereed". Het scheen hem alsof het beeld een ogenblik weer levend werd en hem zijn groet terug schonk.

In het grootste gewelf was alles zo feestelijk mogelijk verlicht. De plaats was gevuld met gelovigen. De catechumenen bleven echter in de doopkapel op rij staan. Daar was in de rotswand een groot bekken uitgehouwen, en ze moesten daarin neerdalen om ondergedompeld te worden in het water van het bekken. De oppervlakte van het water lag effen en glanzend onder het licht van de lampen, als een schild van metaal. Naast het bekken stonden priesters, die het H. Doopsel moesten toedienen.

"Wat verlangt u?" was de vraag die ze tot de catechumenen richtten.

"Het H. Doopsel."

"Wat is het Doopsel?"

"Het bad van het wedergeboren worden tot het eeuwige leven."

"Geloof u wat Christus leert?"

"Wij geloven."

"Verzaakt u de duivel en zijn werken?"

"Wij verzaken."

"Wel dan, kom en word ledematen van Christus in het bad van de wedergeboorte."

De een na de andere daalden ze de treden af naar het glimmende water, stapten er in, en tot driemaal toe dompelde de priesters ze onder, terwijl een van de priesters over hen de plechtige woorden uitsprak: "Ik doop u in de Naam van de Vader, en van de Zoon, en van de Heilige Geest".

Toen Tarcisius op zijn beurt werd ondergedompeld, was het alsof een vuur hem doorgloeide. "Zijt gij het? Is dit, Heer, Uw aanwezigheid?" vroeg zijn ziel. Maar hem stond nog heerlijkers te wachten.

Christus' woorden! Tarcisius zou deelachtig worden aan Zijn Lichaam en Zijn Bloed, zou wezenlijk met Hem verenigd zijn: hij voelde zich niet langer op aarde, maar in de hemel.

De tijd vervloog als in een oogwenk, de nacht scheen hem voorbij gesnelde te zijn. Hij ontwaakte verbaasd – als uit een verrukking – toen de aanwezigen het Alleluja en

Gehuld in witte gewaden, keerden de dopelingen terug bij de hunnen, en deze gaven hun de kus van vrede, en begroetten ze met de wens: “Vrede zij met U!” Ze waren nu volkomen erkende medeleden van Christus' Kerk.

Paulus en Cleofea smaakten de blijdschap van de zuiveren van hart, toen ze hun pleegzoon zagen stralen van geluk, en Petronilla fluisterde stil tot haar moeder: “Onze broer ziet er waarlijk als een engel uit”. De moeder glimlachte even, maar antwoordde niets.

14. Tarcisius woont voor de eerste maal de H. Mis bij.

Nu begon de plechtigheid van het H. Misoffer. Voor de eerste maal mochten de nieuwgedoopten eraan deelnemen. Hoe waren zij ontroerd, toen hun bij de aanvang, als nieuwe leden van de Kerk, het grote wonderbare geheim van de aanwezigheid van de goddelijke Zaligma-ker onder de gedaante van brood werd onthuld! Dit was dus de betekenis van

het blijde “Resurrexit! Christus is ver-zen!” begonnen te zingen.

Het kerkelijk feest was uit. Allen gingen aan tafel zitten voor het liefdemaal. De rijken deelden de armen mee van wat ze hadden meegebracht: er bestond onder de christenen geen verschil van rang en stand. De senator nam plaats naast de arbeider, de heer naast de slaaf, de hoge dame naast de gewone vrouw. Ze waren allen kinderen Gods, medeburgers van Christus' Rijk, en leefden met elkaar in broederlijke en zusterlijke liefde.

En nochtans drukte op hen de dreiging van dood en vervolging, en spuwde de haat van hun vijanden vuur en vlam tegen hen. In hun paasvreugde dachten ze echter niet daaraan, ze genoten in vrede deze zalige ogenblikken. Toen ze daarna heengingen, deden ze dat elk alleen of ten hoogste in kleine groepjes van twee of drie, om geen argwaan te wekken bij het verlaten van de catacombe. Ze vertrokken langs verschillende uitgangen. Reeds was de nacht tamelijk ver gevorderd.

(wordt vervolgd)

Het gestolen zakmes

“Kijk eens, Frits, zou je dit lusten?” Moeder liet een heerlijke appel zien. Als je er naar keek, liep het water je al in de mond.

“Graag! Dank u wel, moeder!” Dankbaar zag Frits haar aan. Die moeder van hem was een goeie, hoor!

“Hebt u een mes voor me, moeder? Dan kan ik hem doorsnijden. Hij is zo groot.”

“Ga er zelf maar een halen in de keuken. Maar waarom gebruik je je zakmes niet, jongen? Je bent het toch niet kwijt?”

Frits knikte langzaam.

“Maar, jongen toch!” schrok moeder. “Hoe kun je dat mooie mes nu toch verliezen? En je hebt het nog wel van oma gekregen.”

“Ik heb het heus niet verloren!” wierp Frits tegen. “Het is gestolen!”

“Gestolen? Door wie dan?”

“Karel heeft het gedaan!”

Met grote ogen keek moeder hem aan. “Karel?” riep ze. “Weet je dat zeker? Is Karel een dief? Spelen jullie daarom nooit meer met elkaar? Vertel eens precies, wat er gebeurd is, jongen.”

“Hij mocht het van me gebruiken en toen heeft hij het me niet meer teruggegeven!” schreeuwde Frits. “Karel is een leugenaar. Hij zegt, dat hij het me wel heeft gegeven. Maar dat is niet waar! Hij liegt het!”

Ja, Karel en Frits waren altijd heel dikke vrienden geweest. Ze speelden al met elkaar, toen ze samen in de eerste klas zaten. En steeds waren ze bij elkaar gebleven.

Maar enige weken geleden was daar plotseling een einde aan gekomen. Moeder had het wel gemerkt, maar ze had niets gezegd. Nu was ze echter toevallig de oorzaak te weten gekomen. Ze kon moeilijk geloven, dat Karel het mes zo maar had achtergehouden.

“Misschien is hij het zelf wel kwijtgeraakt!” zei ze peinzend.

“Dat kan me niet schelen,” mokte de jongen. “Dan had hij er maar beter op moeten passen. Maar hij zal het gerust nog wel hebben, die stiekemerd!”

“Jongen, jongen, je mag iemand zo maar niet beschuldigen,” waarschuwde moeder.

Frits gaf geen antwoord. Hij draaide zich om en slenterde de kamer uit.

Hoofdschuddend keek moeder hem na. Ik hoop maar, dat het niet waar

is, dacht ze. Karel was toch een heel geschikte vriend.

Oktober ging voorbij en november kwam. Wilde najaarsstormen rukten de rood en geel getinte herfstbladeren van de bomen. Steeds kaler werden de takken en steeds dichterbijde de winter. Het werd december.

Frits verveelde zich vaak verschrikkelijk. Er was geen nieuwe vriend voor Karel in de plaats gekomen. Hij speelde wel eens met de jongens uit de straat, maar met hen kon je toch niet echt goed opschieten. Soms had hij veel zin naar het huis van zijn vroegere vriend te stappen en hem te vragen mee te gaan wandelen of zo iets.

Maar het mes! Het mes zat in de weg. Was oma maar nooit op het idee gekomen hem een zakmes te geven. Och, ze had het heel goed bedoeld, die lieve oma. Hoe kon ze nu ook weten, dat een doodgewoon zakmes tot ruzie zou leiden tussen twee dikke vrienden? Zou hij het maar vergeven en vergeten? En naar Karel toestappen? Nee,

dat ging heus niet. Wie een mes niet teruggeeft, daar kun je geen vriend mee blijven.

Zo zat Frits maar te piekeren. En hij piekerde nog veel harder op 6 december.

Toen hadden ze vrij van school en andere jaren waren Karel en hij dan de hele dag samen om te genieten van al het moois, dat ze hadden gekregen. Deze keer was Sinterklaas echter saai en vervelend.

Ba! dacht Frits. Wat een leven! En dat alleen om een zakmes!

Hij draaide lusteloos wat aan de schroefjes en moertjes van zijn nieuwe mecanodoos, maar zijn gedachten waren er niet bij.

Het werd Kerstmis. Een echte fijne witte Kerstmis.

Zaterdagmorgen begon het al. Er waren zo wat kleine witte vlokjes uit de dikke grijze wolkenhemel neer komen dalen.

“Hoera! Sneeuw!” riepen de kinderen.

Steeds groter werden de vlokken en steeds meer dwarrelden er omlaag. De hele dag sneeuwde het door. Alles werd met een witte deken bedekt.

“Ga je morgen mee een sneeuwpop maken?” vroeg Ansjie, met schitterende ogen haar grote broer aankijkend.

“Hè ja!” viel Paultje in.

Frits voelde er eigenlijk niet veel voor, zo zonder Karel. Maar ach, hij wilde het plezier van de twee kleintjes niet bederven.

“Vooruit dan maar,” zei hij. “Morgen gaan wij een fijne pop maken, een Kerstpop!”

“Hoera!” riepen Ansje en Paultje.

Frits ging niet naar de Nachtmis. De kerk zou zo vol zijn, dat er toch geen plaatsje meer over was. Alleen Rie mocht met vader en moeder meegaan. Het volgend jaar was Frits dan weer aan de beurt.

Frits kon dus rustig doorslapen. Maar toen de klokken luidden, werd hij toch even wakker. Bim-bam-bom! Bam-bim-bom! Wat klinkt dat feestelijk in de stille nacht. Bim-bom-bam! Bam-bim-bom! In deze nacht werd Jezus geboren. Als een arm kindje in een kribbe. En dat kindje, dat zo heel arm was, kwam om vrede te brengen op de wereld.

Vrede! Geen ruzie meer ...

Frits schrok even van die gedachte. Dan moest er ook geen ruzie meer zijn tussen Karel en hem. Ja, maar het mes ... Zou hij dan dat mes maar niet beschouwen, als een offer aan het kindje? En alles vergeven en vergeten?

“Kindje Jezus, dat wil ik voor U doen,” beloofde Frits. En tevreden sliep hij in.

“Zo, luilak, word eens wakker!” begroette vader hem de volgende morgen. “Zalig Kerstmis, jongen!”

“Zalig Kerstfeest, vader!”

Frits had nog het tevreden gevoel van die nacht over zich. En toen hij in de kerk zat, voelde hij zich helemaal in de Kerstfeer opgenomen.

Opeens kreeg hij een schok. Enige banken voor hem zat een mager, oud vrouwtje. Hij kende haar wel. Het was vrouw Witte. Ze had het niet breed. Vorig jaar waren hij en Karel nog naar haar toegegaan om haar wat Kerstgaven te brengen. Wat was ze daar blij mee geweest. Eerst had ze het niet aan willen nemen, maar eindelijk aanvaardde ze het toch.

Zou hij aan moeder vragen of hij weer wat mocht brengen? Deze keer dan maar alleen ... Ja, dat zou hij doen.

Moeder vond het uitstekend. Na het ontbijt ging hij op weg met een volle tas. Er zat heerlijk kerstbrood in, boter, een paar eieren, en nog meer, dat vrouw Witte zeker kon gebruiken.

Flink stapte Frits door. Ginds aan de bosrand was het, een kwartiertje lopen. Wat een sprookjesachtig gezicht: die donkere stammen onder de witbesneeuwde kruinen. En dan dat scheefgezakte huisje van vrouw Witte er voor! Echt iets om na te tekenen en te kleuren of te schilderen.

Maar wat had vrouw Witte er aan, of haar huisje daar zo mooi stond, terwijl ze arm was? Niets! Hij moest

nog maar een stapje harder lopen, des te eerder kon hij het blijde gezicht van het vrouwtje zien.

Ziezo, hij was er eindelijk. Dat geploeter door de hoge sneeuw had hem vermoeid en zijn voeten voelden een beetje koud aan.

Opeens ... pets! Daar spatte iets tegen zijn schouder uit elkaar. Het was een sneeuwbal. Stomverbaasd keek Frits om zich heen. Sinds wanneer ontving vrouw Witte haar gasten met sneeuwballen? Er was echter niets te zien. Of was het geen sneeuwbal geweest, maar een bonk sneeuw, die uit een boom gevallen was? Ja, boven hem hingen een paar met sneeuw bedekte takken. Het was wel een beetje raar, maar ... Frits liep verder. Doch nauwelijks had hij een paar passen gedaan of ... "Verdraaid!" riep hij uit. Nu was een welgemikte sneeuwbal precies tegen zijn achterhoofd aan gekomen. De poedersneeuw stooft om zijn oren en viel in zijn hals. Brr, wat koud was dat.

Het moest van rechts achter gekomen zijn. Daar was de heg rond het tuintje van vrouw Witte. Zou ze dan toch ...? Nee, dat was toch niet mogelijk! Hoe kon dat vrouwtje nu met zo'n kracht een sneeuwbal gooien!

Met open mond van verbazing liep Frits nu vlug de laatste meters, steeds omkijkend.

Voor het raam in haar huisje zat vrouw Witte. Ze knikte hem vrolijk toe en ze had rode konen van plezier. Wat betekende dat toch allemaal? Wist ze er meer van?

Een klein beetje boos stapte Frits naar binnen. Vrouw Witte kwam hem in het gangetje tegemoet gelopen.

"Zalige Kerstmis, jongheer. Kom vlug binnen. Ga zitten, daar in die stoel. Wil je een kopje thee?"

Frits knikte maar.

"Wie is er in uw tuin?" vroeg hij toen opeens. "Iemand bekogelde me met sneeuwballen."

"Hi ... hi ... m!" lachte het vrouwtje. "Ga maar eens gauw kijken. Je kent hem wel."

Met een paar grote stappen was Frits de kamer uit en het keukentje door. Het vrouwtje keek hem giebelend na.

In het tuintje keek Frits om zich heen. Daar achter die struik vlakbij. Bewoog daar niets? Wacht even! Frits kneedde een flinke sneeuwbal, mikte goed en ...

"Brrr! Wat is dat koud!"

Met grote ogen staarde Frits naar de figuur, die opsprong en de sneeuw uit zijn haren veegde. Het was ... Karel!

"Ben jij het?" zei Frits scherp.

Verlegen lachend staarde Karel hem aan.

"Ik ... ik zag je komen," stamelde hij. "En ik dacht ... het is Kerstmis ..."

Frits begreep het opeens. Karel was natuurlijk ook naar vrouw Witte gekomen met Kerstgaven. En toen had hij hem in de verte zien aankomen. En omdat het Kerstmis was, wilde hij een eind aan de ruzie maken. Maar het zakmes dan?

Op dat moment begonnen in de verte de kerkklokken van een verderop gelegen dorp te beieren. Bim-bim-bam! Bim-bim-bam!

Kerstmis! dacht Frits. En hij dacht aan vannacht. Geen ruzie meer. Alles vergeven en vergeten. Wat kon het hem

nog schelen, wat Karel met het mes had uitgevoerd!

“Top!” zei Frits. “We zijn weer vrienden, joh. Omdat het Kerstmis is.”

En hij stak de hand uit naar Karel, die in spanning had afgewacht, wat Frits zou doen.

“Heerlijk!” zei Karel.

En ze schudden elkaar de hand.

“Maar ... maar ...” hikkelde Frits opeens. “Hoe kwam jij er bij, om naar mij met sneeuwballen te gaan gooien? We hadden toch nog ruzie? Ik had wel kunnen denken, dat je wilde vechten.”

“Och ...,” zei Karel, “zo maar. Ik wist toen eigenlijk al, dat het weer goed was”.

“Hoe wist je dat dan?” vroeg Frits verbaasd.

“Omdat ik je kan bewijzen, dat ik je zakmes niet heb gehouden.”

“Niet gehouden?” herhaalde Frits. “Hoe wil je dat dan bewijzen?”

“Kom maar eens mee naar binnen.”

In het kleine kamertje was het feest. Frits pakte zijn tas uit en legde de inhoud neer bij de eenvoudige Kerststal op het tafeltje in de hoek, waarop ook al de geschenken van Karel lagen.

Vrouw Witte wist van verlegenheid niet, wat ze zeggen moest. Ze sloeg de handen in elkaar en giechelde maar.

Tenslotte moesten de jongens gaan zitten en ze kregen een lekker kopje thee. Vrouw Witte ging naar de kast en haalde een ontbijtkoek te voorschijn.

Karel stootte Frits aan. “Nu komt het,” fluisterde hij.

Verwonderd keek Frits toe, hoe vrouw Witte een mooi bruin zakmes nam en ...

“Hé!” riep Frits uit.

Vrouw Witte keek verwonderd op.

“Hoe komt u aan dat zakmes?” vroeg Frits.

“Vind je het mooi?” antwoordde vrouw Witte. “Ik heb het gevonden op het zandweggetje. Het is nog heel goed en ik heb het schoongemaakt. Je vriend vond het ook al zo mooi.”

Frits werd vuurrood, het zandweggetje! Ja, daar was hij geweest, nadat Karel dat mes van hem had gebruikt. Alleen hijzelf was daar toen geweest. En dus moest hij het zelf daar hebben verloren. Hij zag duidelijk aan die grote kras opzij, dat het zijn eigen mes was.

Vrouw Witte is er blij mee, dacht hij verder. En ze is arm. Wat kan mij dat mes nog schelen. Vrouw Witte mag het houden. En Karel is geen dief.

Een beetje beschaamd zag hij Karel aan. Die knipoogde maar eens en hapte in zijn koek.

“Waar blijft Frits nu toch?” zeurde Ansjie. “Hij zou helpen een sneeuwpop te maken.”

Juist kwam Frits vrolijk lachend door het hekje de tuin binnengestapt.

“Ansjie, Paultje!” riep hij. “Kom, dan gaan we die kerstpop maken. En ik heb iemand meegebracht om te helpen. Kom erin, Karel!”

Uit: Taptoe No. 6, 15 december 1953

Juffrouw Elly

Puntje

Luister eens, de Puntjes zijn:

December:
het weekplannetje van de Advent volgen!
Januari:
gehoorzamen aan je ouders!

Beste Kruisvaarders,

De Advent is de tijd van de verwachting van de komst van Jezus, onze Verlosser. En met Kerstmis vieren we Zijn geboorte. In de adventstijd bereiden we ons voor op dit grote feest.

Jullie vinden het weekplannetje voor de Advent heel fijn, heb ik gehoord!

Inderdaad, iedere dag iets bijzonders en ook iets anders doen voor de Advent, is zeer geschikt om je op Kerstmis voor te bereiden. Het helpt om bewuster en met groter verlangen naar de komst van Jezus de Vredevorst uit te zien! Ja, voor Hem zelfs een cadeautje klaar te maken!

Als iemand jarig is, geven we een cadeautje. Wat wil je aan Jezus geven? Iets dat je voor het Kerstkind in de winkel zouden gaan kopen, is echt lang niet zo mooi als hetgeen je in december van harte voor Hem hebt gedaan volgens het weekplannetje en hebt opgeschreven in de Schatkist! Dat is een heel mooi cadeau, dat je met de herders in de stal Jezus kunt aanbieden! Wanneer je thuis of

in de kerk voor de kribbe staat, zeg je gewoon in gedachte: "Voor U gedaan, mijn lieve Jezus!"

Laten we dus Jezus iets van ons zelf geven! Niet alleen omdat Hij jarig is, maar vooral omdat we Hem dankbaar zijn. Want wat heeft Hij niet allemaal voor ons gedaan? Hij is op aarde gekomen en heeft voor onze verlossing in armoede willen leven. Zijn eerste huis was een arme stal! Door Zijn lijden en sterven, heeft Hij ons gered voor de hemel.

Zo vele mensen zijn Hem niet dankbaar. Moeten wij Hem dan niet dubbel dankbaar zijn om dat enigszins goed te maken?

Jezus heeft voor ons boete gedaan. Moeten wij daarom ook niet met Hem meedoen, en boete doen voor onze zonden? Natuurlijk! Daarom spoort de Kerk ons nu ook aan meer te bidden, meer boete en versterking, meer goede werken te doen.

Meer doen dan het weekplannetje voorstelt, mag natuurlijk altijd!

Maar als je het goed werk volgens het weekplannetje hebt gedaan, vul dan 's avonds het Puntje van de Schatkist in. Breng met Kerst een goed gevulde Schatkist naar de stal!

Weekplan van de Advent

Zondag:	Het Magnificat bidden	Donderdag:	Vrijwillig bij de afwas meehelpen of de tafel dekken en afruimen
Maandag:	Tevreden zijn met alles; niet klagen: n.k.!	Vrijdag:	Niet snoepen (Na Kerstmis wordt dit: op deze dag minstens eenmaal met iemand iets delen.)
Dinsdag:	Niet snoepen (Na Kerstmis wordt dit: op deze dag minstens eenmaal met iemand iets delen.)	Zaterdag:	Alles direct op zijn plaats leggen; mijn kamer opruimen
Woensdag:	Op het eerste teken opstaan		

Het Puntje voor januari is gehoorzaam zijn aan je ouders. Een goed begin is het halve werk! Met dit goede voornemen kunnen jullie 2016 vol vertrouwen beginnen!

Hoeveel vordering heb je al in deze deugd gemaakt? Let eens op in het dagelijks leven thuis. Hoe vaak moeten je ouders iets zeggen of vragen? Eén keer moet genoeg zijn! Als Kruisvaarder moet je het goede voorbeeld geven!

Jezus leert het ons toch door Zijn eigen voorbeeld. Hij wilde alleen de Wil van de hemelse Vader doen en wilde zelfs gehoorzamen aan mensen: Maria en Jozef. Hij heeft bovendien 30 jaar lang het familieleven geheiligd.

Wat verwacht Hij van ons? Dat we gehoorzamen en zodoende ook werken aan de vrede en de eendracht thuis, de goede sfeer!

Wij moeten onze ouders eerbied, liefde en gehoorzaamheid bewijzen en hun van harte dankbaar zijn: 1. omdat zij Gods plaatsvervaarders zijn; 2. omdat zij ons ontelbare weldaden hebben bewezen; 3. omdat zij ons de weg naar de hemel moeten wijzen.

Als je 's avonds kunt zeggen dat je thuis steeds stipt – op het eerste woord – hebt gehoorzaamd, vul dan 's avonds het Puntje in. Doe je best!

Pater C. de Beer

Bijbelse Geschiedenis

R. Businger

46. Het Onze Vader of het gebed van de Heer.

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wat u de Vader ook vraagt, Hij zal het u geven in Mijn Naam. Jh. 16, 23

Jezus was gewoon, dikwijls op een eenzame plaats te bidden, Op zekere dag,

toen Hij van het gebed was opgestaan en bij Zijn leerlingen terugkwam, zeiden zij Hem: “Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes het zijn leerlingen heeft geleerd.” En Jezus sprak: “Zeg, wanneer u bidt:

Onze Vader, die in de hemel zijt: Uw naam worde geheiligd; Uw Rijk kome; Uw Wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood; en vergeef ons onze schuld, zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven; en leid ons niet in bekoring; maar verlos ons van het kwade”.

47. Jezus, de goede Herder.

Als schapen hebt u rondgedwaald, maar nu bent u teruggekeerd tot de Herder, tot Hem, die uw zielen behoedt. 1 Pt. 2, 25

Met het Loofhuttenfeest ging Jezus naar Jeruzalem en leerde in de tempel. Onder hen, die Zijn prediking met oplettendheid aanhoorden, waren ook tollenaars en openbare zondaars. Daarover morden de Farizeeërs en schriftgeleerden. Maar Jezus verklaarde hun door de volgende gelijkenissen, waarom Hij zich de zon-

daars aantrok: “Wie van u, die honderd schapen heeft en er één van verliest, laat niet de negennegentig andere achter in de woestijn, en gaat het verlorene zoeken, totdat hij het terugvindt? En als hij het heeft gevonden, dan legt hij het verheugd op zijn schouders; en thuis gekomen, roept hij vrienden en burenen bijeen en zegt hun: Verheug u met mij, want ik heb mijn verloren schaap teruggevonden. Ik zeg u: Zo zal er meer vreugde zijn in de hemel over één zondaar, die

zich bekeert, dan over negenennegentig rechtvaardigen, die geen bekering nodig hebben.” (De barmhartigheid van God voor de zondaar wordt hier onder een menselijk beeld voorgesteld.)

“Of welke vrouw, die tien drachmen (een drachme was ongeveer 22 of 24 eurocent) bezit, en één drachme verliest, steekt niet een lamp aan, veegt niet het huis, en zoekt zorgvuldig, totdat zij ze vindt? En als zij ze heeft gevonden, dan roept ze vriendinnen en burens bijeen, en zegt: Verheug u met mij, want ik heb mijn verloren drachme gevonden. Zó, zeg Ik u, is er vreugde bij de engelen van God over één zondaar, die zich bekeert.”

“Ik ben de goede herder. De goede herder geeft zijn leven voor de schapen. Maar de huurling laat de schapen in de steek en slaat op de vlucht, zodra hij de wolf ziet komen. Ik geef Mijn leven voor, de schapen. Ik heb nog andere schapen, die niet uit deze schaapstal zijn. Ook hen moet Ik leiden en ze zullen luisteren naar Mijn stem; dan zal het worden: één kudde, één herder.”

“Eén kudde”, “uit deze schaapstal” en “andere schapen” d.w.z. één Kerk, bestaande uit Joden en heidenen. De Katholieke Kerk is één.

De profeet Isaias had reeds over de Messias voorspeld: “Zoals een herder zal Hij Zijn kudde weiden.” (40, 11)

De Gulden Mis

Deze is de mariale Votiefmis van de Advent “Rorate caeli desuper ...” die op de Quatertemperwoensdag in de Advent ’s morgensvroeg plechtig wordt opgedragen met veel kaarslicht, en bijzonder door de reizigers en zeevaarders wordt bijgewoond voor hun behoud.

Haar oorsprong ligt in de 12e eeuw in Noord-Frankrijk.

De benaming “Gulden Mis” is niet gekozen vanwege het gouden gewaad, de

gloed van het licht of het gouden opschrift van deze Mis in sommige handschriften, maar betekent zoveel als “de Mis bij uitstek”, “de Mis waaraan bijzondere genaden verbonden zijn”.

Geen wonder! Zij viert het Mysterie van Maria’s Boodschap en Jezus’ Menswording (Evangelië), dat een onuitsprekelijk groot geheim is van Gods barmhartigheid! Het Kerstfeest is al zeer nabij. Het verlangen naar de Messias wordt groter en groter.

‘Liturgisch Commentaar bij de Lessen van de Catechismus voor België en Nederland’ van Kan. Aug. Croegaert (1951),
‘Liturgisch Handboek - Derde deel: Het Kerkelijk Jaar’ van A. De Cuyper (1938),
‘Het Jaar des Heren - Eerste deel: Kerstkring’ van Pius Parsch (1941)

Kalender Gerwen

December

di.	1	18.30	H. Mis	van de Advent (3 ^e kl.)
wo.	2	7.15	H. Mis	H. Bibiana, maagd en mart. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
do.	3	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	H. Franciscus-Xaverius, bel. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
vr.	4	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	Eerste vrijdag v.d. maand, votiefmis v.h. H. Hart van Jezus (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent; ged. H. Petrus Chrysologus, biss. en kerkl.
za.	5	8.30	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, votiefmis v.h. Onbevlekt Hart van Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent; ged. H. Sabbas, abt; daarna uitstelling tot 12.30 uur
		10.00	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	6	10.30	Hoogmis	2 ^e zondag van de Advent (1 ^e kl.); <i>kinderzegen</i>
ma.	7	18.30	H. Mis	H. Ambrosius, biss. en bel. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
di.	8	18.30	gez. H. Mis	Onbevleete Ontvangenis van de H. Maagd Maria (1^e kl.); ged. van de Advent
wo.	9	7.15	H. Mis	van de Advent (3 ^e kl.)
do.	10	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	van de Advent (3 ^e kl.); ged. H. Melchiades, paus en mart.
vr.	11	7.15	H. Mis	H. Damasus I, paus en bel. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
za.	12	8.30	H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
		10.00	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	13	10.30	Hoogmis	3 ^e zondag van de Advent, Gaudete (1^e kl.)
ma.	14	18.30	H. Mis	van de Advent (3 ^e kl.)
di.	15	18.30	H. Mis	van de Advent (3 ^e kl.)
wo.	16	<u>6.30</u>	gez. H. Mis	Gulden Mis; ged. v.d. Quatertemperwoensdag in de Advent
do.	17	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	van de Advent (2 ^e kl.)
vr.	18	7.15	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.)
za.	19	8.30	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.)
zo.	20	10.30	Hoogmis	4 ^e zondag van de Advent (1 ^e kl.)
ma.	21	18.30	H. Mis	H. Thomas, Apostel (2 ^e kl.); ged. v.d. Advent
di.	22	18.30	H. Mis	van de Advent (2 ^e kl.)

wo.	23	7.15	H. Mis	van de Advent (2 ^e kl.)
do.	24	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	Vigilie van Kerstmis (1^e kl.)
		23.00	Kerstwake	
vr.	25	0.00	Nachtmis	
		9.45	Dageraadsmis	
		10.30	Dagmis	Hoogfeest van Kerstmis (1^e kl.); verplichte feestdag; in de Dageraadsmis ged. H. Anastasia, mart. (<i>geen abstinentieplicht</i>)
za.	26	10.30	Hoogmis	H. Stefanus, eerste mart. (2^e kl.); ged. v.h. octaaf
zo.	27	10.30	Hoogmis	Zondag onder het octaaf van Kerstmis (2^e kl.)
ma.	28	18.30	H. Mis	HH. Onnozele Kinderen, mart. (2 ^e kl.); ged. v.h. octaaf; <i>kinderzegen</i>
di.	29	18.30	H. Mis	onder het octaaf van Kerstmis (2 ^e kl.); ged. H. Thomas van Canterbury, biss. en mart.
wo.	30	7.15	H. Mis	onder het octaaf van Kerstmis (2 ^e kl.)
do.	31	8.30	H. Mis	onder het octaaf van Kerstmis (2 ^e kl.); ged. H. Sylvester, paus en bel.; daarna Lof met Te Deum (<i>volle aflaat</i>)

Januari

vr.	1	10.30	Hoogmis	Octaafdag van Kerstmis, Besnijdenis van de Heer (1^e kl.); verplichte feestdag; voor de Mis Veni Creator (<i>volle aflaat</i>) (<i>geen abstinentieplicht</i>)
za.	2	8.30	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, votiefmis v.h. Onbevlekt Hart van Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); daarna uitstelling tot 12.30 uur
zo.	3	10.30	Hoogmis	Feest van de Heilige Naam Jezus (2^e kl.); <i>kinderzegen</i>
ma.	4	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
di.	5	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Telesphorus, paus en mart.; <i>na de Mis wijding Driekoningenwater</i>
wo.	6	18.30	gez. H. Mis	Verschijsing van onze Heer, Driekoningen (1^e kl.)
do.	7	17.30	Lof	
		18.30	H. Mis	Eerste donderdag v.d. maand, votiefmis van O.H.J.Chr. Hoge priester (3 ^e kl.)
vr.	8	7.15	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
za.	9	8.30	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
		10.00	Onderricht	Godsdienstlessen

zo. 10	10.30	Hoogmis	Feest v.d. H. Familie (2^e kl.); na de Mis toewijding van de gezinnen aan de H. Familie
ma. 11	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Hyginus, paus en mart.
di. 12	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
wo. 13	7.15	H. Mis	Gedachtenis van het Doopsel van Onze Heer Jezus Christus (2 ^e kl.)
do. 14	17.30	Lof	
	18.30	H. Mis	H. Hilarius, biss. en kerkl. (3 ^e kl.); ged. H. Felix, mart.
vr. 15	7.15	H. Mis	H. Paulus, eerste kluizenaar, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Maurus, abt
za. 16	8.30	H. Mis	H. Marcellus I, paus en mart. (3 ^e kl.)
	10.00	<i>Onderricht</i>	<i>Godsdienstlessen</i>
zo. 17	10.30	Hoogmis	2^e zondag na Driekoningen (2^e kl.)
ma. 18	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. H. Prisca, maagd en mart.; <i>begin van de Internationale Bidweek voor de Eenheid van de Christenen</i>
di. 19	18.30	H. Mis	door de week (4 ^e kl.); ged. HH. Marius en gez., mart. en H. Kanut, koning van Denemarken, mart.
wo. 20	7.15	H. Mis	H. Fabianus, paus en H. Sebastianus, mart. (3 ^e kl.)
do. 21	17.30	Lof	
	18.30	H. Mis	H. Agnes, maagd en mart. (3 ^e kl.)
vr. 22	7.15	H. Mis	HH. Vincentius en Anastasius, mart. (3 ^e kl.)
za. 23	8.30	H. Mis	H. Raymundus van Pennafort, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Emerentiana, maagd en mart.
	10.00	<i>Onderricht</i>	<i>Godsdienstlessen</i>
zo. 24	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2^e kl.)
ma. 25	18.30	H. Mis	Bekering van de H. Paulus, apostel (3 ^e kl.)
di. 26	18.30	H. Mis	H. Polycarpus, biss. en mart. (3 ^e kl.)
wo. 27	7.15	H. Mis	H. Johannes Chrysostomus, biss. en kerkl. (3 ^e kl.)
do. 28	17.30	Lof	
	18.30	H. Mis	H. Petrus Nolascus, bel. (3 ^e kl.)
vr. 29	7.15	H. Mis	H. Franciscus van Sales, biss. en kerkl. (3 ^e kl.)
za. 30	8.30	H. Mis	H. Martina, maagd en mart. (3 ^e kl.)
	10.00	<i>Onderricht</i>	<i>Godsdienstlessen</i>
zo. 31	10.30	Hoogmis	Zondag Sexagesima (2^e kl.)

Februari

ma.	1	18.30	H. Mis	H. Ignatius, biss. v. Antiochië en mart. (3 ^e kl.)
di.	2	18.30	Kaarswijding, Processie, gez. H. Mis Opdracht van Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.)	

Activiteiten in Gerwen

Catechismusonderricht: Zaterdag 5 en 12 december en 9, 16, 23 en 30 januari

- Kleine kinderen: 10.00-10.45 uur en 10.55-11.40 uur (A. Coolen)
- Grote kinderen: 10.00-10.45 uur en 10.55-11.40 uur (paters)

Eucharistische Kruisvaarders: geen bijeenkomsten in december en januari

Geloofsverdieping voor volwassenen: geen bijeenkomsten in december en januari

Gulden Mis: woensdag 16 december

Inzameling oude palm: Zondag Sexagesima

Onderstaand gebed kunt u gebruiken voor de huiszegening met driekoningenwater en wierook!

Zegen, o Heer, almachtige God, dit huis, opdat daarin mogen wonen gezondheid, kuisheid, kloekmoedige deugd, ootmoed, goedheid, zachtmoedigheid, vervulling van de wet en dankbaarheid jegens God, de Vader en de Zoon en de heilige Geest; en deze zegen mag blijven over dit huis en al zijn bewoners. Door Christus onze Heer. Amen.

Met gezegend krijgt schrijft u volgende formule boven de voor- en achterdeur (of op de bovendorpel):

20 + C + M + B + 16

Betekenis van deze formule: Christus mansionem benedicat! (Christus moge dit huis zegenen!)

Kalender Leiden

December

vr.	4	18.00	Lof	
		19.00	H. Mis	Eerste vrijdag v.d. maand, votiefmis v.h. H. Hart van Jezus (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent; ged. H. Barbara, maagd en mart.
za.	5	0.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, votiefmis v.h. Onbevlekt Hart van Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent; ged. H. Sabbas, abt; daarna uitstelling tot 13.00 uur
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	6	10.30	Hoogmis	2^e zondag van de Advent (1 ^e kl.); <i>kinderzegen</i>
ma.	7	19.00	H. Mis	H. Ambrosius, biss. en bel. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
di.	8	19.00	gez. H. Mis	Onbevleete Ontvangenis van de H. Maagd Maria (1 ^e kl.); ged. van de Advent
vr.	11	19.00	H. Mis	H. Damasus I, paus en bel. (3 ^e kl.); ged. v.d. Advent
za.	12	9.00	H. Mis	v.d. Advent (3 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	13	10.30	Hoogmis	3^e zondag van de Advent, Gaudete (1 ^e kl.)
vr.	18	19.00	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.)
za.	19	9.00	H. Mis	Quatertemperdag in de Advent (2 ^e kl.)
zo.	20	10.30	Hoogmis	4^e zondag van de Advent (1 ^e kl.)
do.	24	19.00	H. Mis	Vigilie van Kerstmis (1 ^e kl.)
		23.00	Kerstwake	
vr.	25	0.00	Nachtmis	
		9.45	Dageraadsmis	
		10.30	Dagmis	Hoogfeest van Kerstmis (1 ^e kl.); verplichte feestdag; in de Dageraadsmis ged. H. Anastasia, mart. (<i>geen abstinentieplicht</i>)
za.	26	10.30	Hoogmis	H. Stefanus, eerste mart. (2 ^e kl.); ged. v.h. octaaf
zo.	27	10.30	Hoogmis	Zondag onder het octaaf van Kerstmis (2 ^e kl.)
ma.	28	9.00	H. Mis	HH. Onnozele Kinderen, mart. (2 ^e kl.); ged. v.h. octaaf; <i>kinderzegen</i>
do.	31	<u>9.00</u>	H. Mis	onder het octaaf van Kerstmis (2 ^e kl.); ged. H. Sylvester, paus en bel.; daarna Lof met Te Deum (<i>volle aflaat</i>)

Januari

vr.	1	10.30	Hoogmis	Octaafdag van Kerstmis, Besnijdenis van de Heer (1 ^e kl.); verplichte feestdag; voor de Mis Veni Creator (<i>volle aflaat</i>) (<i>geen abstinentieplicht</i>)
za.	2	9.00	H. Mis	Eerste zaterdag v.d. maand, votiefmis v.h. Onbevlekt Hart van Maria (22 aug.) (3 ^e kl.); daarna uitstelling tot 13.00 uur
zo.	3	10.30	Hoogmis	Feest van de Heilige Naam Jezus (2 ^e kl.); <i>kin-derzegen</i>
vr.	8	19.00	H. Mis	door de week (4 ^e kl.)
za.	9	9.00	H. Mis	O.L. Vrouw op zaterdag (4 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	10	10.30	Hoogmis	Feest v.d. H. Familie (2 ^e kl.); <i>na de Mis toewijding van de gezinnen aan de H. Familie</i>
vr.	15	19.00	H. Mis	H. Paulus, eerste kluizenaar, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Maurus, abt
za.	16	9.00	H. Mis	H. Marcellus I, paus en mart. (3 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	17	10.30	Hoogmis	2^e zondag na Driekoningen (2 ^e kl.)
vr.	22	19.00	H. Mis	HH. Vincentius en Anastasius, mart. (3 ^e kl.)
za.	23	9.00	H. Mis	H. Raymundus van Pennafort, bel. (3 ^e kl.); ged. H. Emerentiana, maagd en mart.
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	24	10.30	Hoogmis	Zondag Septuagesima (2 ^e kl.)
vr.	29	19.00	H. Mis	H. Franciscus van Sales, biss. en kerkl. (3 ^e kl.)
za.	30	9.00	H. Mis	H. Martina, maagd en mart. (3 ^e kl.)
		10.20	Onderricht	Godsdienstlessen
zo.	31	10.30	Hoogmis	Zondag Sexagesima (2 ^e kl.)

Februari

ma.	1	19.00	H. Mis	H. Ignatius, biss. v. Antiochië en mart. (3 ^e kl.)
di.	2	19.00	Kaarswijding, Processie, gez. H. Mis	Opdracht van Jezus in de Tempel, Maria Lichtmis (2 ^e kl.)

Activiteiten in Leiden

Catechismusonderricht: Zaterdag 5 en 12 december en 9, 16, 23 en 30 januari

- Kleine kinderen: 10.20-12.00 uur (E. van den Nouwland)
- Grote kinderen: 10.20-12.00 uur (paters)

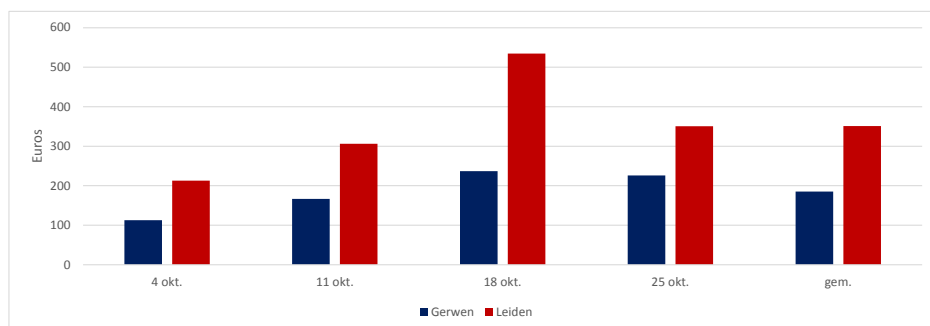
Eucharistische Kruisvaarders: geen bijeenkomst op zondag 6 december, wel op zondag 3 januari

Jong Katholiek Initiatief: bijeenkomsten op de zondagen 13 december en 10 januari

Familiezondagen: 20 december en 17 januari

Inzameling oude palm: Zondag Sexagesima

Collecten in oktober

Onze Overledenen

Hr.	M.	Soputan	Tiel	02	12	2013
Mevr.	J.H.	Breebaart-Wagenaar	Krommenie	05	12	2009
Mevr.	M.C.	Peijnenborg-Hamers	Tilburg	06	12	1987
Hr.	P.A.	Galama	Hoorn	06	12	1997
Hr.	J.	Hoogland	Rijswijk	07	12	1992
Mevr.	M.	Franssen-Saelmans	Steyl	08	12	2000
Mevr.	M.G.	Mul	Montzen (B)	09	12	1988
Mevr.	P.M.	Bongers-Hüneker	Aarle-Rixtel	09	12	2001
Mevr.	A.J.	Hoogland-Kok	Emmen	09	12	2010
Mevr.	W.M.	Galama	Amersfoort	09	12	2011
Mej.	M.P.	van Kemenade	Geldrop	10	12	2000
Hr.	J.J.	Joosen	Breda	12	12	2000
Hr.	W.J.R.	Koekkoek	Amsterdam	14	12	1995
Mevr.	S.J.W.	Smeets	Soesterberg	18	12	2004
Mevr.	M.N.	van Dijk-de Gouw	Tilburg	19	12	2004
Mevr.	J.S.	Besouw-de Bruin	Grubbenvorst	19	12	2002
Hr.	J.J.M.	Gadiot	Heerlen	28	12	2000
Hr.	N.J.R.	van Doeveren	Delft	29	12	1988
Hr.	J.H.	van Stijn	Sliedrecht	30	12	1990
Hr.	G.B.	Meulman	Nieuwe Pekela	30	12	2003
Hr.	B.J.	Frederiks	's Hertogenbosch	31	12	2010
Mevr.	G.H.	Haugk-Langerbeins	Utrecht	01	01	2006
Hr.	H.H.	Pelgrom	Ede	05	01	2000
Mevr.	H.	Vermeulen-Lurnej	Maastricht	08	01	1992
Hr.	W.A.P.	Bakermans	Wageningen	08	01	1994
Mevr.	A.	Suerink-Scholten	Arnhem	11	01	1996
Mevr.	A.M.	v. Avesaat-Burhenne	Tegelen	11	01	2002
Mevr.	A.F.M.	Messing-Bakker	Amersfoort	14	01	2009
Mej.	M.W.	Schretlen	As (B)	16	01	2002
Hr.	J.A.	Daniëls	Nootdorp	18	01	1987
Hr.	M.	van de Linden	Eindhoven	21	01	2006
Hr.	R.R.	Freeman	Valkenswaard	21	01	2007
Hr.	A.M.	van Os	Groesbeek	24	01	2009
Mevr.	E.J.	van Diggele	Rotterdam	24	01	2011
Hr.	J.T.	Vloet	Boxmeer	25	01	1998
Hr.	P.L.	Tan	Amsterdam	25	01	2003

Onze adressen in Nederland

Gerwen

Oude St. Clemenskerk
Heuvel 21
5674 RR Nuenen
Telefoon +31 (0)40 283 45 05
H. Mis zie pagina 54 e.v.

Leiden

Kapel O.L.V. van de Rozenkrans
Sumatrastraat 197
2315 BD Leiden
Telefoon +31(0)71 782 05 05 of
+31 (0)40 283 45 05
H. Mis zie pagina 58 e.v.

Telefoontijden: maandag t/m zaterdag 09.30-12.00 en 14.00-17.30 uur.
In noodgevallen staan wij u vanzelfsprekend ook buiten deze tijden ter beschikking. Bovendien kunt u altijd een bericht op ons antwoordapparaat achterlaten of per e-mail met ons in contact treden.

E-mail adressen van de priesters

c.debeer@stpiusx.nl voor Pater C. de Beer
p.huyssegems@googlemail.com voor Pater K. Huyssegems

Bankrekening

Stichting St. Jozef Nuenen
Heuvel 23
5647 RR Nuenen
IBAN: NL11 INGB 0003 9907 90
BIC: INGBNL2A

Kerkrade

(Duitstalig)
Kerk St. Maria ter Engelen
Pannesheiderstraat 71
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Telefoon +31 (0)45 543 33 66

De erediensten worden verzorgd door de priesters van de
Priorij St. Bonifacius
Bottroper Strasse 295
D-45356 Essen
Telefoon +49 (0) 20 166 49 22
Op zondag Hoogmis om 9.30 uur

District Benelux

*Brussel (Namen, Quiévrain en
Luxemburg)*

Christus Koning Priorij
Eendrachtstraat 37
1050 Brussel
Telefoon +32 (0)2 550 00 20

St. Jozefkerk
Frère - Orban Square
1040 Brussel
Telefoon +32 (0)474 860 755

H. Mis
• zon- en feestdagen 8.00 uur
10.00 uur
• ma. t/m za. 18.00 uur

Antwerpen

Priorij van het Allerheiligste Sacrament
Hemelstraat 21-23
2018 Antwerpen
Telefoon +32 (0)3 229 01 80

H. Mis
• zon- en feestdagen 7.30 uur
10.00 uur
• ma., di., wo, za. 8.15 uur
• do., vr. 18.30 uur

Gent

Sint-Amanduskapel
Kortrijksesteenweg 139
9000 Gent
Telefoon +32 (0)3 229 01 80

H. Mis
• zon- en feestdagen 10.00 uur

Colofon

Uitgever

Priesterbroederschap St. Pius X

Redactie

Pater C. de Beer
Priorij St. Clemens
Heuvel 23
5674 RR Nuuen
Telefoon +31 (0)40 283 45 05

Giften ter ondersteuning

Uw giften ter ondersteuning van ons werk zijn zeer welkom: ze vormen de enige financiële steun voor het apostolaat van de Priesterbroederschap St. Pius X in Nederland. Voor uw overschrijving kunt u gebruik maken van

- internetbankieren,
- een automatische machtiging, of
- de hierbij ingesloten acceptgirokaart.

U vindt ons ook op internet

- www.stpiusx.nl
- www.stpiusx.be

Biechtgelegenheid

Op zon- en verplichte feestdagen: drie kwartier vóór de H. Mis, eventueel ook na de H. Mis.

Stipendium voor de H. Mis

Het stipendium voor een H. Mis bedraagt: € 17,00.

2 Voorwoord

DOSSIER

- 3 Verklaring naar aanleiding van de Synode over het Gezin
- 8 Christus in Zijn Mysteries “... en het Woord is vlees geworden.”
- 12 De scheppende hand

TERUGBLIKKEN

- 26 JKI ontmoet KJB
- 32 EK-bijeenkomst Leiden
- 33 Derde-Orde-bijeenkomst Gerwen
- 34 Parochiefeest Gerwen

EUCCHARISTISCHE KRUISTOCHT

- 36 Uitleg van de intentie
- 39 Schatkisten
- 40 Het heidens kind Tarcisius
- 45 Het gestolen zakmes
- 50 Puntje
- 52 Bijbelse Geschiedenis
- 53 De Gulden Mis

VAN DE PRIORIJ

- 54 Kalender Gerwen
- 57 Activiteiten Gerwen
- 57 20 + C + M + B + 16
- 58 Kalender Leiden
- 60 Activiteiten Leiden
- 60 Collecten in oktober
- 61 Onze overledenen
- 62 Onze adressen in Nederland
- 63 District Benelux
- 63 Colofon